

VI. évfolyam, - 1.szám. 1988

vitéz Baranchi Tamáska Endre

Történelemből - "elégtelen."

Mi, akik az európai egyetemeken végeztünk, egy egyetemi tanárra úgy néztünk fel, mint egy óriásra, aki tudásával, bölcsességével igen magasan áll felettünk. Azért adtak neki katedrát s onnan oltotta belénk a tudomány különböző titkait.

Amióta távol élek a Hazámtól, itt az USA-ban más szemmel kell nézmem ezt a tekintély parancsoló címet. Tisztelet azoknak, akik a mi szemünkben itt is magasan állnak a tudományok felhői között. De sajnos van olyan tapasztalatunk is, hogy ez a nagyraértékelt cím nem takarja a tudományos személyt.

A Sarasota Herald-Tribune lap 1988, jan. 17.-i számában egy egyetemi tanár /?/ írt egy cikket. Aki azt olvasta, csak megdöbbenéssel vehette tudomásul, hogy egy egyetemi tanár hogyan írhatott le ilyet. Ordító hibák. -Többek között, hogy Rudolf főherceget gyilkolták meg Sarajevóban s emiatt tört ki az 1. Világháború. A budapesti operában az "Othello"-t nézték meg, amit egy "érthetetlen" ázsiai nyelven adtak elő, amit a magyarok Oroszországból "importáltak" a 9. században. Ennek aztán csak az oroszok örülhetnek, mert hol volt még a 9. században Oroszország? De arról sincs fogalma a professzor úrnak, hogy a magyar nyelvnek semmi köze nincs az oroszhoz s az ázsiaihoz. Ha elővette volna H.G. Wells könyvét, ott megtalálta volna a magyar nyelv családfáját is könnyen. De lehet, hogy még ezt a könyvet nem is látta életében. Az 56-os Szabadságharcról pedig nem felejtkezett meg a magyarság sem külföldön, de otthon sem.

Szegény amerikai egyetemi hallgatók, akik ilyen "bölc" embertől kell, hogy tanuljanak. Még az a szerencse, hogy a nevezett egyetemi tanár nem történelem szakos.

Tudomásom szerint a lap szerkesztősége három levelet kapott. Egyet én is írtam. De már előre gondoltam, hogy az enyém nem fog napvilágot látni, mert jól megírtam a magamét a professzor úrnak. Csúpan a legenyhébbet közölték le. Pedig sokat okulhatott volna a tanár ur a többi levélből is.

Ha már valaki ennyire járatlan a történelemben, legalább a könyvtárban egy kicsit lapozgathatott volna a könyvekben. Egy egyetem könyvtára állott volna rendelkezésére. De ezt sem tette meg, mielőtt tollat fogott.

Ha pedig már leírta és beküldte a lapnak a sok sületlenséggel teli cikkét, legalább ne írta volna alá, hogy "a Duke University and the University of Virginia" tanára. Így még jobban kell hogy szégyelje magát a professzor úr.

Professzor úr, - történelemből - "elégtelen."

/csend-őr-szem/

. . . . .

E m l é k e z é s f e b r u á r 14.- r e .

/Részletek egy el nem mondott beszédből./

Sohasem hittem, hogy a XX. század végén megismétlődjön az, ami immár 2.000 éve történt.- Az igazaknak, hitükért, meggyőződésükért bátran kiállóknak ma újra katakombákba kell vomulnia.

. . . . .

Valaha az őskeresztyéneket az oroszok elé vetették s a megtébo-lyult tömeg ezeknek a szerencsétlen áldozatoknak halálküzdelmében lelte örömét. Ma az emberiség legnagyobb szégyenére ezek újra megismétlődnek.

. . . . .

A tömeg, a csőcselék nem változott 2.000 év alatt. Ma is "Feszíts meg!"-et kiáltanak és ma is vannak Poncius Pilátusok, akik csak a kezeiket mos-
sák.

. . . . .

Ki emelt szót a 25.000 tarkón lőtt lengyeltiszért, vagy az ártatlan 3.000 magyarért, akiknek Titó partizánjai vették ki a szemét s vödrökben szállították a nagy vezérük, a marsalljuk elé, aki kéjelegve szemlélte azokat.

. . . . .

Hetvennégyezer magyart tereltek be télviznek idején a csehek marhavagonok-
ba, hogy átdobják őket a határon, arról a földről, ahol őseik már több mint
ezer éve éltek. A nyugat ezt is csak tétlenül nézte.

. . . . .

Jaj a legyőzötteknek !- VAE VICTIS.- régi latin mondás, de ma is állja a helyét. Azok akik a győzők oldalán állnak, azoknak mindent szabad, de még azoknak is akik ezeknek a szárnyai alatt ügyesen helyezkednek el. Ezek dobhatnak le atombombát, míg a legyőzötteknek csak a "tünnbergi tárgyaló terem" bírái szabják ki a büntetéseket.

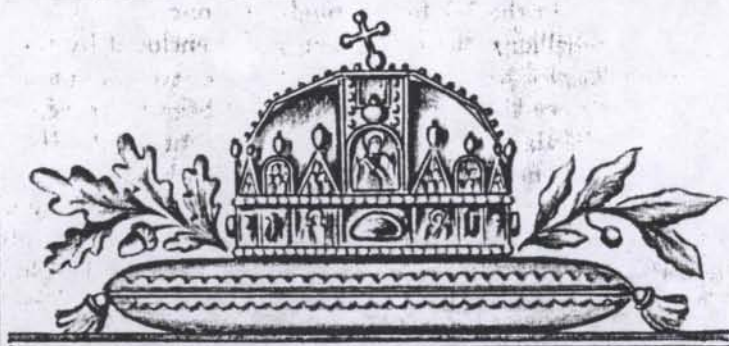
. . . . .

Mi megint a legyőzöttek oldalán voltunk s a bosszú ostora még ma is csattan a hátunkon. Újra "kirakat perek" kezdődnek, mint Sztalin és Rákosi idejében. Pedig tudjuk jól, hogy sok ezernyi ártatlan ember esett áldozatul ezeknek. De nekünk nincs kihez folyamodni az Úristenen kívül.

. . . . .

És mégis, ezen a napon meghajtom a kegyelet zászlaját a 11.000 hősi-
és 5.000 mártír halottunk emléke előtt. Ők életükkel fizettek, mert -
- "Dulce et decorum est pro patria mori".-

/rovás rovó /

Csak bujdosás volt életünk

A kunoknak nagy nomád országuk volt, a Kárpátokon túli dél-orosz steppén. Kitűnő harcos lovasnép volt, akár csak a magyar. Állatokhoz nagyon értett és jobban kedvelte a pásztorkodást, mint a földművelést.

1223-ban — a kelet felől előnyomuló mongol hadsereg megtámadta Kunországot —, a Kalka menti döntő csatában súlyos vereséget mért a kievi orosz és kun fejedelem seregére. Ezzel a két évszázados kun fejedelemség felbomlott és megszűnt. A magyarokéhoz hasonló hét törzs, felbomlott. Egy rész behódolt a tatároknak, míg egy töredék — akkori fejedelmük, Köteny vezetésével — 1238-ban, befogadást kért az országba IV. Béla magyar királytól. Ismeretes, hogy az országban belső bajok voltak, a király nem bírt hatalmaskodó urakkal, közben a mongol támadás veszélye egyre közeledett. Béla arra számított, hogy a kunokat jól felhasználhatja a mongolok ellen, de mint királyi testőrség, neki is jó szolgálatot tehetnek.

A kunok azonban — a letelepült és már nagyrészen földműves magyarság mögött — legalább háromszáz évvel visszamaradtak. Pogányok, sátrakban laknak és vándorolnak, mert állataiknak legelő kell. Ezt pedig — a már betelepített országban — a városok között, csak összetűzésekkel, állandó viszályok közepette tudták megvalósítani. A visszamaradt és behódolt kunokat a tatárok maguk előtt hajtották, így a magyarok — a kunokat árulóknak tartván — megölték Köteny fejedelmüket, Béla király tudta nélkül. Erre a kunok rabolva, pusztítva — a legválságosabb időben — a Balkánra vonultak.

A mongol támadás az ország nyolcvan százalékát teljesen elpusztította. Olyannyira, hogy a külföldi történetírók és krónikások azt írták: „A magyar állam 300 éves fennállása után megszűnt létezni...”

A Gondviselés azonban másként akarta. Az országot magyar szorgalommal újra felépítették. Béla király újra behívta a kunokat, de meg kellett egyhelyben maradniuk, a Tisza-menti nagy pusztaságon, ami üresen állt a mongol pusztítás után. Fel kellett adni pogány hitüket, hajukat és szakállukat meghagyni és beleilleszkedni a magyar közös-

King László the Cumanian, in Cumanian costume. Characteristic is the gathered garment done up at the side, and the pointed cap. (V. P. Ch.)

Anyai nagyapja Köteny kun fejedelem volt.

ségbe. Nyelvüket hamar elfelejtették, de falvaik, városaik, használati eszközeik megnevezésében emlékeztetnek.

A kunok ettől kezdve a magyar sorsközösségben, velünk együtt szenvedték át a 150 éves török megszállást, a török kiűzése után Kollonich magyar pusztítását, Jászkunság eladását a Német Lovagrend részére. 1699-ben, a Kamara megbízásából összeírást végző bizottság, a karcagi hetvennyolc és a madarasi — akkor megszálló — harminc gazdán kívül, az egész Nagykunságon egy lelket sem talált. A tizenhat pusztán álló települést, rendszerint, csak a romjaiban porladozó templom jelölte. Háromnak a határában szántottak egy keveset. Óriási — mocsaras, náddal, sással, gyékénnyel felvert — műveletlen terület volt. A törökkori pusztítások, az állandó települési rendszer felbomlását eredményezték. A lakosság az elhurcolás elől a nádasokba menekült, házaikat pedig az ellenség felégette. Egy-egy háború alkalmával az egész Nagykunság elpusztult, az ország kétharmad részével együtt.

A XVIII. század közepén élt Ágoston Gergely így vallott az életéről (Györffy István idézi a Nagykunsági Krónikában):

„...Vagyok 86 esztendőös, ha nem több. Ecsegen születtem a világra, akkor pusztta volt ez a föld. Hogy Karaffa Debrecenbe kínzott, elfutottunk Ványára, Ványáról Komádiba. A sok tolvajok ráütöttek Komádira, minden jussunkat, marháinkat elhajtották, azt híresztelték aztán, hogy a töröktől nyerték. Egyszer nekik ment a pogány, mind levágta őket. Azután a víz közé, Ványára visszajöttünk. Ott megunván, az hamis emberek miatt, Turra mentünk. A tatár ránk jött. Ekkor mind Ványa, mind Tur, mind pedig az egész föld elpusztult. Szolnok felé szaladtunk. Jut eszembe, hogy az hídra nem bocsátotta a német a futókat, letaszigálta a hídról, osztán minden szekeret egy aranyért bocsátott által. Osztán Ceglédnél teletünk. Onnét Nánára jöttünk. Ott hat esztendeig laktunk. Onnét jöttünk Kardszagra, de akkor azután is tsak bujdosás vót életünk...”

Egy emberöltő alatt, egy család, egy vármegyényi területet futott be, menekülve a sarkukban leselkedő veszedelem elől. A teljes megsemmisüléshez közel álló pusztulást, a XVII. század utolsó évtizedeiben szenvedte el a

Nagykunság. A Bécs alá induló török sereg segédcsapatai — a krími tatárok — ezen a területen vonultak át és útjukban semmit sem kíméltek.

A régi szokásjogot, a fiági örökösödést, végig megtartották.

A redemptió — vagyis Jászkunság visszaváltása a Lovagrendtől — után, ki mennyivel járult a visszaváltási összeghez, olyan darab földet kapott.

A lányok kiházásításánál a következőket adták:

Pallagi Katát egy ötödfü kanca lóval, egy fü tinóval, fias juhval elégítették ki. Szabó István lányát, férjhezmenéskor, a következőkkel látta el: egy új szoknyára adott 16 forintot, 1 paplanra 6 forint 12 krajcárt, ezenkívül egy rugott borjút és két juhot. Balla Sárát egy harmadfü üszővel, két juhval, egy süldővel és 18 forinttal elégítették ki atyafiai. Király Ferenc két lánytestvérét külön-külön 5 juhval, 4 toklyóval és egy tavalyi borjúval, mindennemű ingó és ingatlan atyai örökségből kielégítette. Sós Györgyné, Csányi Kata kielégítése két ötödfü és két negyedfü ökörтинó, egy fias tehén, egy negyedfü üsző, egy herélt ló, négy süldő, egy pár juh és 10 forint volt. A lányok földet, majd csak 1850 után kapnak.

A sokféle töröknek fizetett adók egyike volt a halálpénz. Ha a fejadót fizető magyar meghalt, a szolnoki kádi behajtott a hozzátartozóktól 70—80 tallér „halálpénzt”, mert a török kincstár megrövidült. Ha azonban a magyar ember „Isten ostorával” halt meg — például leesett a fáról, villám agyonütötte, vízbefulladt, tűzben égett meg, stb. —, akkor az egri mufti elengedte a halálpénzt.

A török mindig a legfurfangósabb adókat eszelte ki a szandzsákra, amely az egész török megszállta — tehát Kis- és Nagykunság, Jászság és az Alföld — területre esett. 1681-ben, a mezőtúriak kifogásolták a „bikapénz” fizetést. Hadzsi Ibrahim egri aga, a szolnoki kádi követelését jogosnak ismerte el és kimondta: Ha egy turi lány, egy turi legényhez megy férjhez, úgy egy „bikapénzt” fizessen, ennek az értéke pedig egy arany és két jó vágómarha.

Hajdunánáson ezt énekelték el Szilveszterkor az udvaron:

29. KÚN LÁSZLÓ MEGÖLETÉSE.

/vitéz Baranchi Tamáska Endre./

De sokszor énekeltük, mint önkéntesek ezt a nótát, amelyik így végződött, hogy ...." messze van a nyíregyházi kaszárnya ...."

Nem tudom hogy vitéz Kókay, aki ezt a nótát szerezte, melyik nyíregyházi huszár laktanyára gondolt.- Ugyanis Nyíregyházán a nagy "béke időben" csak huszárok voltak. A Honvéd utcán volt egy öreg laktanya, amelyben egy honvéd huszár osztály tanyázott és a nagy ezred laktanya, ahol meg egy k.u.k. huszárezred állomásozott.- "En azt hiszem, hogy Kókay az utóbbira gondolt .-

A régi honvéd huszár laktanyában az én időmben már a 6-os "Gábor Áron" tüzérek laktak, míg a nagy laktanyában pedig a 4-es "gróf Hadik András" huszárezred.

Azonban a 6-os tüzérosztálynak két útege Ferdinándy és Denk századosok parancsnoksága alatt szintén ebben a nagy huszár laktanyában volt.

Sőt, a tüzér önkéntes iskola 35 lova is ott volt elhelyezve az egyik istállóban Meszarics főtüzemester, fogatos altiszt felügyelete alatt.

Ahogy a hideg beállott, a huszár laktanya tüzér fedelesében mi is sokat lovagoltunk, ahol is a lovas tudományokat Kölcsey százados és Lipthay főhadnagy urak verték belénk, néha még a nagy lovardaostorral is. De lovagoltunk a trágya kapu túli nagy "kavicsos" hajtó lovardában is, ahol bizony lóról esni nem volt nagy öröm, mert akkor nadrág, zubbony szakadt s itt is, ott is kibuggyant a szép piros vére a rossz lovasnak.

Szóval mi kétlakiak voltunk, hol a tüzér, hol meg a huszár laktanyában töltöttük az időnket. Ez attól függött, hogy mi is volt az oktatás tárgya.

A szokás pedig az volt, hogy a huszár laktanyában lévő fogdához havonta négy alkalommal a tüzérek adták az őrséget.- Mire volt jó az önkéntes ?- Azokat kellett néha elküldeni fogdaőrségre.

.... Pénteken délután parancskihirdetés volt, ahol Szuromi tüzér-alhadnagy felolvasta a parancsot, hogy szombat déltől a fogdaőrséget az önkéntes iskola adja.- Őrparancsnok, Gerliczky Mihály tizedes, felvezető,- Szabó Imre főtüzér. Az őrség tagjai pedig a mi szobánkból tördött össze,- Balkányi, vitéz Tass, Pecsénye, Miskolczy, Makranczy, Fapp, Tóth és jomagam.- Így tudomásul kellett vennünk, hogy a szombati kimenőnknek lőttek. Pedig majdnem mindegyükünknek már szép programja volt szombaton este, benn a Nyírség fővárosában.

.... Szombaton hamarabb ebédeltünk, mi az őrség tagjai. Kam bélyűvel felszerelve, sarkantyús csizmákkal szaporítottuk lépteinket a huszár laktanya felé.

A nagy rácsos vaskaput már nyitották is előttünk. A laktanya ügyetes altiszt, Ládi Mihály huszár törzsőrmester szurós szemmel pásztázta végig a piros parolis csoportot. A kapu bezárult és a nagy riadó tér mellett a lehullott hatalmas platánfák levelein úgy meneteltünk végig, mint valami macskák,- csupán a sarkantyúk ütemes pengése adta meg a kísérő kis zenét.

A nagy riadó tér végét elérve balra kanyarodtunk. Ott állott egy rideg egy emeletes vörös téglá épület. Ez volt a híres fogda. Az adott szállást időnkint a huszároknak, no meg tüzéreknek is. A földszinti vasrácsos ablakok, de az emeletiek is sötétlen meredtek ránk. Az első emeletet löszerraktárnak használta a huszár ezred.

..... Megtörtént az őrségváltás a huszárok örömmel baktattak körletükbe. Az ő szombatjuk most már szabad volt.

Gerliczky Mihály tizedes megtartotta az oktatást.- Mi kellő figyelemmel hallgattuk.- Míg ez a szertartás folyt, az egyik istálló mellől előkerült az öreg Spirnyák huszár alhadnagy. Őt a huszárok csak úgy hívták, hogy "Quasi Modo".- Félelmetes arckifejezése volt. Inkább hasonlított Luciferhez, mint valami emberi halandóhoz. Homlokán, arcán csunya sebesülési, forradási nyomok s egyik szeme félig lehunyva. Mi már hallottunk felőle, hogy a huszárok igen rettegnék tőle. Nekünk pattantyúsoknak az öreg nem sokat árthatott.

Gerliczky még kioktatott bennünket, hogy az emeletre felmenni tilos, mert a legfelső lépcső után, a farácsos lábkaparó alatt riasztó berendezés van felszerelve. .... Az első ór már megkezdte szolgálatát. Az egyik a folyosón, míg a másik pedig az épület körül.

A fogdának csak egy lakója volt, amikor szolgálatba léptünk. Be is néztem a leső nyilláson, majd az ablakhoz hívtam a priccsen ülőt.- Jelekezett,- Bögre Imre közhuszár-névvel.

Kérdzetem, hogy miért van bezárva ? Elmondta, hogy négy nap szabadságon volt otthon Turistvándin. De közben megbetegedett az apja s mondták neki, hogy még maradjon, hogy valaki mint férfi is legyen a háznál, aki a lovakat is el tudja majd látni.

- Két nap múlva aztán jöttek a csöndérek.- mondta Bögre.-

- Kérdezbék, hogy mikor telt le a szabadságom ?

- Feleltem- két napja.

- No Bögre, akkor te katona szökevény vagy- mondta nekem a törzsúr, mert nem vonultál be idejében az ezrededhez. Itt van élned az áfogató parancs,- bökött ujjával egy papírra a törzsúr.

- En csak pislogtam- nem is tudtam szóhoz jutni.

- A Bilincset rámtették,- vonatra ültünk- bekisértek Nyíregyházára s most itt vagyok már két hete.-

- Az igaz, hogy a hadbíró százados úr már faggatott,- de neki se tudtam mást mondani, hogy én nem akartam megszökni.....

Igy folyt le a beszélgetésünk. De közben az órszobáról már igen kellemes illatok szálltak felém. A jó szalonnás rántotta, bőven hagymával és erős zöldpaprikával-már ott gőzölgött az asztalon. Gerliczky tizedes már akkurátusosan osztotta ki a csajkákba.- Ezt a huszár kintinban rendeltük, mert nem akartuk a kincstári hideg vacsorát enni.- Sajnos- szolgálatban valánk s így nem lehetett egy pohár nyíri vinkóval sem megöntözni a kiadó s jó vacsorát.

..... Hamarosan sötétedett... A pihenőben lévők már le is vackoltak a fapriccsre. Magukra huzták a lózadság szagú fekete nyergelő pokrócokat s egyik másik már szunyókálni is kezdett. Kinn a leveleket hullatták a fák és halkán füttyölt a szél az egyedül álló épület körül. A takarodót már régen elfujták a trombitások a nagykapunál.- Csend lett mindent.

..... Egyszerre, egy iszonyu dörrenésre riadtunk fel. Sebesen dobtuk le magunkról a pokrócot s mindenki a fegyvertámlához ugrott s kapta is a karabélyát magához. Gerliczky tizedes is kardot kötött s kikapcsolta a pisztolytáskáját. Óvatosan két oldalról kerültük meg a fogdaépületet, hogy megállapíthassuk, mi is történt. Ki is a merénylő ?

Gerliczky a villanylámpájával mindjárt az emeletre vezető lépcsőre világított s kit láttunk ott, mint Balkányi Jancsit, aki kövé van meredve s arca halálsápadt.

- Mit csinált Balkányi ? - kiáltott fel Gerliczky.

Balkányi csak ennyit felelt.-

- Nagyon unátkoztam már az épület körül körözni s gondoltam,- felmegyek az emeletre is.- Ráléptem a farácsra s ekkor történt a nagy dőrmés.

- A hétszentségit !- sziszegte Gerliczky- ebből most nagy baj lesz.

Balkányit azonnal leváltotta, de mi már hallottuk a sötétben, hogy a huszár készültség csizmái erősen dobognak felénk, ami még a sarkantyúk pengését is túlharsogta. - Futólépésben jöttek. Élesre töltött karabélyokkal s feltűzött szuronnal. Mellettük lihegve Ládi Mihály őrmester - lövésre kész pisztollyal a kezében. -..

Mi már vártuk őket. Gerliczky elől s mi pedig mögötte lábhoz tett karabéllyal.

Gerliczky röviden jelentette, hogy az egyik önkéntes, aki éppen őrségen volt, véletlenül felment az emeletre, mivel ott valami zajt hallott s akkor robbant a riasztó készülék. - Ládi aztán erőteljes hangján, amire még a félholtak is mind felébredtek - kioktatta Balkányi Jancsit. Ő azonban ezt egy ceppet sem vette a szívére.

Alig fejeződött be a "hegyi beszéd", amikor megérkezett a iaktanya-ügyeletes tiszt Vázsony Béla huszár főhadnagy is. Őt a tisztársai csak Picinek nevezték, mivel közel volt a 180 centiméter magassághoz. Ő csak azért volt egy kicsit mérges, mert az első álmából költötték fel. De hamar megnyugodott, miután látta, hogy nincs semmi baj s az őrség pedig őnkéntesekből áll.

Az álma már úgylis elszállott s így bejött velünk az őrszobába egy kicsit beszélgetni.

Közben megkérdezte, -

- Tudjátok-e, miért nevezetes ez a huszár fogda ?

- Mi csak nemmel tudunk felelni.

Vázsony Fici pedig elkezdte az elbeszélését. - Kérte, hogy az egyik zárkának a kulcsát adják oda neki. -

Gerliczky tizedes már pattant s adta át a kért kulcsot.

Vázsony főhadnagy elindult a folyosón és mi pedig utána. A harmadik zárkát kinyitotta, felkattintotta a villanyt s annak bágyadt fényénél falmutatott a vasráccsal ellátott ablakra.

- Látjátok ott azt a két rácsot, - hogy el vannak egymástól húzva?

- Igen - feleltük, - Azt láttuk, hogy a két széthuzott vasrácsot két vízszintes odaforrasztott vasrács köti össze.

- Ezt a rácsot a "nagyerejű" báró Bothmer huszár főhadnagy húzta szét, - még pedig pusztá kézzel. Itt szolgált ő is valaha a 14-es k. u. k. huszároknál. - Fogadott tisztársaival tíz üveg pezsgőben, hogy zárják be egyik zárkába. A kulcsot vigyék el magukkal. Ő egy fél órán belül ott lesz a tisztiétkezdében. Ha pedig nem, - fizeti a tíz üveg pezsgőt. - Társai már előre örültek, hogy ilyen könnyen jutnak tíz üveg pezsgőhöz. Már előre ittak a medvebőrére. - No de nem tartott ez sem sokáig, mert jó húsz perc múlva már közöttük is volt báró Bothmer főhadnagy. - Nem akartak hinni a szemüknek s csak akkor fizették ki a pezsgő árát, miután báró Bothmerrel el nem mentek a fogdához meggyőződni, hogy hogyan is szabadult ki a zárkából.

Nagy élvezettel hallgattuk báró Bothmer huszár főhadnagy történetét. Majd Vázsony főhadnagy el is köszönt tőlünk.

A beállott nagy csendet az őrszobában én törtem meg.

Látod Jancsi - most már a nyíregyházi huszár ezred fogdájának két nevezetessége van - báró Bothmer Iván huszár főhadnagy és Balkányi János tüzér önkéntes. -

Ezen aztán jót kacagott a társaság s akinek nem kellett virrasztani bebújt a fekete nyergelő pokrócok alá s a lóizzadságszaggal telített takaró is segített abban, hogy álomba hunyjuk szemünket a nevezetessége után.

Borbála est Sarasotában.

A floridai volt tüzérek 1987 dec.4.-én Sarasota /FL./ városában megtartották a 10. Borbála estjüket, amelyen 12 volt tüzér jelent meg.

A bajtársakat és vendégeiket Apáthy László bs. köszöntötte. A fohász után, - amit Kelemen Tibor bs. mondott, volt az ünnepi vacsora. Ennek befejeztével kezdődött a műsor. - v. Baranchi Tamáska Endre felolvasta Aimay Lajos hmtk. alez ünnepi köszöntőjét, ami után Dr. vitéz Kemény Zoltán bs. mint az est legidősebb tüzére a két tb. tüzérnek, - Dr. Fűry Lajosnak és Vajda Albertnek átadta a díszes oklevelet.

A Borbála tekercest újra v. Baranchi Tamáska Endre írta és olvasta fel, nagy derűtségek köze - pette. A műsor további részében Dr. Fűry Lajos egy katona tárgyú novelláját olvasta fel, míg Vajda Albert egy humoros előadást tartott. Mindkettő nagy tetszést aratott. Az ünnepi estet Lehoczky Nagy Kálmán / norvég légvédelmi tüzér / vetített képes előadása zárta be. Tárnya a norvég lég-és partvédelem volt.

A sikeres est rendezéséért Apáthy Lászlónének jár a köszönet.

.....

Dr. v. Kemény Zoltán átnyújtja az okleveleket a tb. tüzéreknek.

v. Baranchi Tamáska Endre a Borbála tekercest olvassa.

A Floridai Magyar Tűzerek Bajtársi -
Asztaltársasága, híven a régi hagyó-
mányokhoz, 1987 Szent Borbála napján

Dr. FÜRY LAJOS

hart. m. kir. huszár hadnagy ucat

a tűzerek iránt tanúsított bajtársi együtt-
működéséért -

~ TISZTELETBELI TŰZÉR-té ~

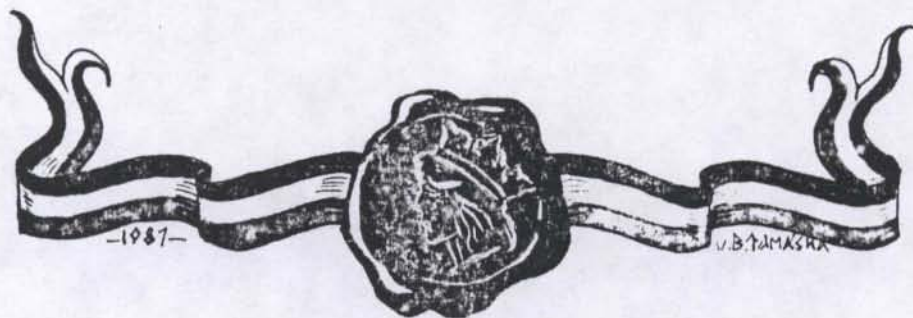
avatta.

Sarasota, 1987, december 4-én

L. P. L. L. L.

nim parametris tom...

Bak András

M. H. B. K.

WORLD FEDERATION OF HUNGARIAN VETERANS

1987, dec. 6.-án- Miklós napján- Lakeland, FL. városában tartotta a "Floridai MHBK csoport" az alakuló gyűlését. A megjelent bajtársak és hozzátartozóik résztvettek a lakelandi magyar ref. egyház istentiszteletén, ahol Nt. Szőke István ref. lelkész imájában megemlékezett az elesett hősről és mártirokról is.

Az istentisztelet után, az úrasztala előtt nyújtotta át Kiss Gábor csop. vezető a Közpon-
ti vezető által adományozott Szt. Koronás ju-
bileumi érdemkereszteket, vitéz Levált Jeziers-

ki László, vitéz Baranchi Tamáska Endre, Torday Egon és Walgóczy Imre bajtársaknak./ vitéz Bak András nem tudott jelen lenni./

Utána a bajtársak a gyülekezettel együtt a közében vettek részt.

Ébredés után tartotta meg az új MHBK csoport a gyűlését, amelyen 36-an vettek részt. Kiss Gábor csoport vezető bemutatta a tisztikart s azt a gyűlésen jelenlévők egyhangulag elfogadták és megerősítették.

v. Baranchi Tamáska Endre olvasta fel, „Az MHBK 40 éve, múltja és jövője” előadását. Majd meg tárgyalták az 1988 év programját.

v. L. Jezierski László átngujtotta Kiss Gábor csop. vezetőnek az MHBK „Koszorus jelvényét.”

Befejezésül pedig a csop. vezető megemlékezett vitéz nagybányai Northy Miklósról, aki 30 évvel azelőtt hunyt el.

Nt. Szőke István imában kérte az isten segítségét az új csoport működésére s a Himnusz eléneklésével zárult be a gyűlés.

1987, aug. 6.-án Sarasota városában a Floridai MHBK csoport megalakítói.

Az első tisztikar 1987, december 6.-án

Lakeland, Fl./

műsorral.

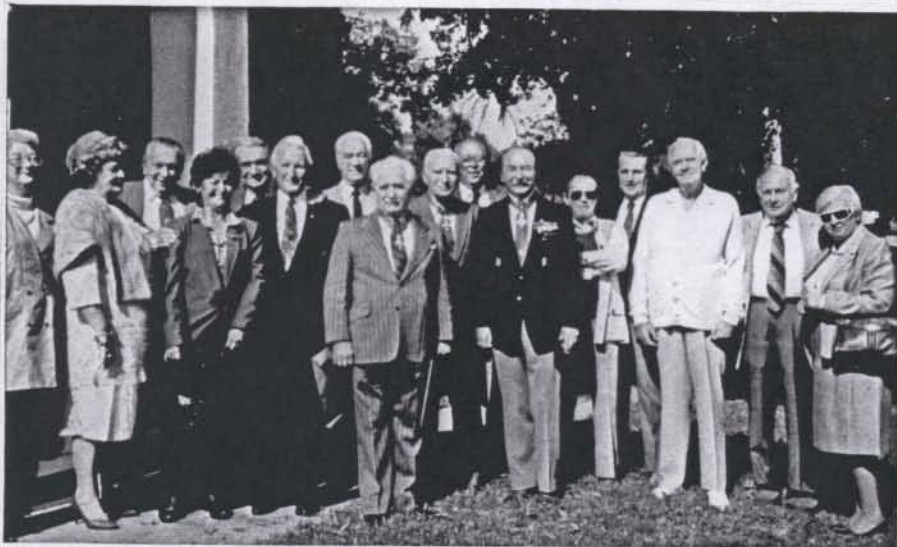

A legközelebbi MHBK összejeövetel 1988, ápr. 17.-én (vasárnap) lesz a laklandi Magyar Ref. templomnál -stentisztelet, utána közebéd a gyülekezettel együtt.

Irodalmi délután előadója Dr. Fűry Lajos bs. lesz katóna tárgy

vitéz Levált-Jezierski László átadja a MHBK „koszorus jelvényét” Kiss Gábor csop. vezetőnek.

A lakei andi MHBK alakuló gyűlés résztvevői a ref. templom előtt. Az AMOSZ-t és a pittsburghi MHBK csoportot Pásztor László bs. képviselte.

A Vitézi-, a Szt. László és az Árpád Rend képviselői is jelen voltak.-

Az egyik kitüntetett.

1988

Sarasotai Magyar Keresztyén Egyház.

1988 febr.7.én az Istentiszteleten jelentette be Nt. Kun Gyula ref. lekipásztor, hogy Sarasota városában megalakult a "Sarasotai Magyar Keresztyén Egyház /Magyar Christian Church of Sarasota./ - Az Istentisztelet után a gyülekezet által felkért egyháztagokból választották meg a presbytériumot.-

Elnök; Dr. Fűry Lajos, Korelnök; Dr. Bog-nár Kálmán, Titkár; vitéz Baranchi Tamáska Endre, Pénztáros; Simon Albert, - presbytérium tagjai; - Árvay György, Ginzery Mar git, de Kiss Ilona, Dr. Küli Sándorné-Ili, Simon Albertné, és vitéz Pesthy Istvánné-Ildikó.

A következő Istentisztelet ápr.3.-án Húsvét vasárnapján lesz - Úrvacsora osztással a Church of Cross amerikai ref. templomban.- Szolgálnak, Nt. Kun Gyula ref. lelkész és Nt. Dr. Brachna Gábor ev. esperes.

Sarasotai K O S S U T H C L U B.

1988 jan.24.-én a Hungarian -American Cultural Association- PETŐFI CLUB megtartotta évi tisztújító közgyűlését.

Ezen a gyűlésen nemcsak az Igazgatóságot választották meg, hanem a klubnak új nevet is adtak a tagok szavazata alapján.

Febr.10-én megtörtént az új tisztikar megbízása is.

Elnök, - Dr. Fésüs Andorné- Erzsébet, alelnök, - vitéz Szuets Ervin, titkár, - Dr. vitéz Kárpáthy Sándor, pénztáros, - Szabó Júlia, pénzbírái ellenőrök, György Ákos és vSzuetsErvinné-Mária, igazgatósági tagok, - Szüts Pálné-Magda és vitéz Baranchi Tamáska Endre.

A "Kossuth Club" címerét - v. Baranchi Tamáska Endre festő-és szobrászművész tervezte.

Március 17.én este 6 órai kezdettel a Lido Beachi Harvey étteremben a Magyar Királyi Huszár Tisztek Közössége "Huszár- vacsorát" rendez.

A Magyar Királyi Honvédség alakulatainak baráti támogatásával, Vidám Bajtársi Vacsora lesz 1988 ápr.4-én, Húsvét hétfőjén az O'TOOLLES étterem helyiségében- /Pelican Plaza./

Ispotályos rovat.

Ugy látom, hogy külön kórházi rovatot kell nyitnom, mert elértük sokan azt a kort, amikor a Kórok kapnak el bennünket.-

Baranchi Tamáska István /öcsémet/1988, jan.13.-án operálták meg a pittsburghi St. Francis kórházban. A porlós három nyakcsigolyáját kellett megreparálni, aminek pótlására a sipsontjából faragtak né csontdarabkákat. Az operáció sikeres volt- az orvosok szerint-, de egy abroncsot kell három hónapig a nyaka körül viselni, hogy csontok jól gyógyulhassanak.

Márc. 7.-én írja-"Minden jól alakul ki azok szerint a X-ray-ek mutatják, hogy a nyakcsigolyák vonala jó és az ugynevezett csont átültetés is szépen gyógyul.

.....
Dr.vitéz Kemény Zoltán újra kórházba került, az idén másodszor, és pontosan névnapján - márc. 8.-án operálták meg a Memorial Kórházban. Az epéjét vették ki.- Javulóban van és két nap múlva, márc.17.-én, már hazafogják bocsátani.
.....

vitéz Bak András márc.12.-én agyvérzést kapott és kórházba kellett szállítani. Főleg a bal keze bénult meg. O is a Memorial kórházban van. Reméljük, hogy gyógyulása úgy befog következni, mint már jó pár esetben történt.
.....

Dr.vitéz Kárpáthy Sándor pedig tüdőgyulladást kapott március második hetében. De mint Paby a felesége mondta- a láza lement s már ma sonkát kért reggelire. Ugy hisszük, hogy névnapjára teljesen jól lesz.

.....
Órajavítás. ...Hogy a sor teljes legyen, magamról is írok. Márc.9.-én a szívorvosi vizsgán az X-ray kép mutatta meg, hogy a pacemaker/zsebórám/ egyik drótja el van törve./ Made in Taiwan ?/. A szívverésem 70-ről 60-ra esett.- Márc. 17.-én elővizsgálatok, 18.-án reggel 10-kor új drótot tesznek belém s 18.-án pedig hazaküldenek a "Doctors Kórházból", mert a "zsebórám" meg lesz javítva. Mindez a Doctors kórházban fog történni.

.....
Ugy látszik, erősen ránk jár a rúd, de főleg a vitézekre.-

.....
-De irjak már egy jó hirt is. Régi lovas cimborám, aki szintén "szíves" Pekéry Pista írta tegnap, -"Ma is kinn voltam lovaglason, kezd beindulni már."-

Irodalmi hírek.

.....
Megjelent Dr. Fűry Lajos két könyve a legutóbbi időkben.- A történelmi trilogia III, kötete, -"Temetés Nicomédiában " és angol nyálven " R10 SECO "./ Dénes Jenő fordításában./-

.....
A FMH az 1988 február 15,-i két és fél oldalon, míg a márc.15.-i számban pedig három oldalon foglalkozik azzal az ügyvel. amellyel az emmigrációs magyarságot magyar és angol nyelven próbálják "agymosni".-

Az FMH igen józanul és tárgyilagosan kezeli az egész ügyet.

.....
Az "Innocent until proven guilty" alapra 1988 febr. 11.-ig \$ 27.000.00 gyűlt egybe, mint Kanadából értesültünk.-

Ludlow, 1987. október 6.

Kedves jó Zoltánom!

Hogy el ne késsek veled, Ildikó lányom készített rólam fényképet, ebből küldök Néked is egyet. -Gondolom, nem nagy öröm nézni, de ha már csak így festek sz Ur előtt.-

Kimerülve, nyögve élek már csak, nem tudok mosolyogni.

Azért még ha lesz rá alkalom, telefonálok. Szeretettel ölellek

Béla

Dalmának kézcsókom, Viktornek barátságos ölelése

1898 - 1987

Csepi Béla ezds.öreg cső. bajtárs emlékére.

A mellékelt szomorú bucsuzó levelet kaptam Bélától és a mellékelt fényképpel 1987, október 9.-i póstával! - Másnap, okt, 10-én Ildikó leánya telefonon hívott, hogy a drága Edesapja meghalt, elvérzett! - A szomorú levelet és a bekövetkezett halálhírt fájó szívvel és könnyes szemmel vettem! - Béla egy régi, hűséges bajtársam és Hadapródiskolás társam volt. Ildikó közölte velem, hogy elhamvasszák és hamvait hazaküldik és Keckeméten az otthoni rokonok a magyar földre helyezik.

Drága Bélánk, öreg Bajtársunk! Drága hamvaisd hazaérkeztek és a keckeméti öreg templom harangjai szomorúan zugva fogadták Hamvaiddat és elki-sértek az ottani temetőbe.

A Mindenható Isten adjon Neked örök nyugodalmat az Ő szent hajlékában és békességet! - Drága hozzátartozóidnak pedig belenyugvást az Ő szent akarataiban. A Ő szent akarata folyán mi is követni fogunk és találkozunk Veled és az ott nyugvó csendőrk lelkével!

Nyugodjál békében! Isten eled és velünk!

v. Ághy Asbóth Zoltán

1957 -1987

*) NB. Budaháza Gálocstól 8t / 5/ kilométerre van, de a két községet a cseh-szovjet határ választja el egymástól. 1945 óta. Így Pál unokatyám, mint testvér azért nem tudott Ilnoka hugának a temetésére átmenni, mert nem kapott határátlépést.

Ez is a két párizsi béke számlájára irandó, de föludas benne Benes, mert ő ajándékozta a szovjetnek Kárpátalját s így került sok ezer magyar testvérünk szovjet rabigába.- De mi nem felejtünk.-

A FLORIDAI BAJTÁRSI HIRADÓ ebben az évben a VI. évfolyamát kezdte el, örömmel — jelenthetjük be.

Önkéntes adományokat küldtek be a lapra még 1987 évben, v. L. J. Longy \$ 5.00, v. Á. A. Z. ezds. \$ 10.00, dr. Sz. K. szds. \$ 10.00.

1988 évben, -dr. R. B. szds. \$ 6.50, dr. R. B. szds. \$ 20.00 és v. Á. A. Z. ezds. \$ 5.00.

Az önkéntes adományokat hálással köszöni a szerkesztőség. Úgy látszik, hogy vannak hűséges támogatóink. Így a lap megy tovább.

Bajtársainknak s olvasóinknak Kellemes Húsvéti Ünnepeket kíván-

a Szerkesztőség.

Ez a szám lezárattott- 1988 március 15.-én.

Cím. Capt. Andre v. Tamáska de Baranch
2621 Woodgate Lane
Sarasota, FL 34231.

Lapzárta után. A "zsebórátat márc. 18.-án est 9.05- 10 h-ig Dr. Hoefler "órás" sikeresen megjavította, 19.-én délben már itthon voltam.

nemes Minaji BORNEMISSZA GÁBORNÉ
Nemes Baranchi TAMÁSKA ILONA

elhunyt 1987, nov. 27.-én 76 éves korában Budaházán/ Csehszlovákia)- Gyászolják, -a-Bornemissza, Tamáska, Kovách, Köröskényi, Putnoky, Süthő és Vargha családok, Csehszlovákiában, Szovjetunióban, Magyarországon, Ny. Németországban és az USA-ban.

- Béke poraira !-

VI. évfolyam, - 2.szám.-1988.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

..... Egy tüzér bevonult.....

Junius 25.-én, a korai délutáni telefon lesújtó üzenetet hozott. A vonal másik végéről közölték velem, hogy barátom, tüzérbajtársam és vitézi rendtársam csendesesen elaludt örökre.

Bár a pénteki látogatásom után láthattam, hogy nincs sok ideje itt a göröngyös földtekén, mégis a hír megdöbbentett. Nehéz volt elhinni, hogy a kivel még egy nappal ezelőtt kezét szoríthattam, belenézhettem fáradt szemébe, - nincs többé közöttünk.

..... Mint sok ezer magyar, ő is végigjárta a magyar kálvária útját.

Bár volt szép gyermekora, felejthetetlen diákévei, de mindezekre a derűs, gondtalan, békés napokra jött az öröm helyett az úröm is.

Számára is elérkezett a háború, majd utána pedig az évekig tartó szovjet hadifogság. - Az egyik pokolból való szabadulás megint csak nem hozott örömteli napokat. Jött a másik pokol, a "késő korszaknak magyar ellenes évei. - Ezeket is végig szenvedte becsülettel.

Aztán megjelent a magyar égen a szabadság csillaga 1956-ban. Mint sok igaz jó magyar, - Sándor barátom is ott volt, ahol ennek megmaradásáért küzdeni kellett. - A szovjet horde elsöpörte a magyar szabadságharcot, de akinek vándorbot jutott, idegenben igyekezett gyökeret verni s itt boldogulni. - Sándor barátom is ezek között volt. Családjának élve szép megélhetést teremtett s így magyar névnek itt kinn emigrációban is megbecsülést szerzett. - Most, amikor minden olyan jó és szép volt, most kapta meg az égi behívót.

..... A juniusi délutánon szürke gyászfellegek borították be a sarasotai eget. - Hat óra tájban megdördültek az égi útegek és hosszan tartó agyútűzzel fogadták a bevonuló tüzért..... Megállott Szent Borbála trónusa előtt és így jelentkezett,-

- Dr. vitéz Kárpáthy Sándor tüzér hadnagy alázatosan jelentkezem !-

- Az égi behívót megkaptam !- A parancsot teljesítettem !-

Aztán lassan megnyíltak az ég csatornái s nagy cseppekben siratták azok is az eltávozott barátot, rendtársat és bajtársat.-

Turáni átok

Virginiában a disznótor nem olyan nagy esemény, mint Kerekegyházán. Igaz, hogy egészen más is.

Csütörtökön reggel kitelefonált János a Melowick farmra, hogy szeretne egy olyan kétszáz fontos "süldőt" szombaton reggelre, kettéhasítva, megtisztítva. Többször is el kellett ismételnie, hogy a vért is akarja, mert az kell a "pudingba".

Szombaton reggel Mrs Melowick behozta a kis teherautón a kettéhasított malacot.

Többször is megkérdezte, hogy a magyarok a vért is megeszik és aztán elfintorította az orrát.

A disznót nagyon szépen megkopasztották forró vízzel és valamilyen kémiai anyagokkal és bár János a rendeléskor azt is meghagyta, hogy kopsztás után egy kis szalmával pörzsöljék meg, most mégis elégedetlen volt, mert csak forrasztó lámpával pörzsölték.

A szalmalángot pedig nem pótolja semmi. Itt azonban csak éppen mutatóba készül egy kis tábla füstölt szalonna, így hát el lehet tekinteni a szalmás perzseléstől.

A villanydarálóra rászerezelt töltő nem egész óra alatt megtöltötte a kolbászt és hurkákat és azzal már készen is volt minden a disznótorra.

Most már csak jó gyomru magyarok kellettek.

Köztudomásu dolog, hogy a disznótor nem alkalmas azoknak, akik diétázanak, vagy fogyasztó kurát tartanak. Így is azonban a telefonmeghívásra összesereglett vagy harminc magyar.

Messze vidékről jöttek, volt aki száz mérföldről.

Akárcsak valamikor Kerekegyházán a kocsik, saroglyával kifelé sorakoztak, itt meg az autók.

Kora délután érkeztek már a vendégek, gyerekestől, családotól és a fogadás magyaros, vendégszerető és hangulatos volt.

Piros sport kocsiban érkezett meg Turáni Barnabás.

Egyszer találkoztam vele Kecskeméten a Beretvásban. Valahol Kisnyir és Mócártelep között volt szolgabíró és a Beretvásban homoki kövidinka mellett, a csődörös-telep állatorvosának a nevenapját ünnepeltük.

Lakatos Miska bandáját akkor tanította Turáni Barnabás a híres kunsági betyár nótára.

...Ha bémegek, ha bémegek az átokházi csárdába

Béverem ~~rés~~fokosom a mestörgerendába

Mer egy átokházi legény az mögteheti

Aki legény az vegye ki,

Még az éjjel

Zsandár vérrel

Irom a nevem ki...

Olyan haggja volt Turáni Barnabásnak, hogy a falról lehullott Nyul Lajos festménye, az Aranyhomoki talyigás. Az volt a szokás, hogy aki öt liter bort megivott és nem tudott a lábán hazamenni, azt ingyen Kaszás Gergely hazataligázta a vendéglő udvarában várakozó, széles öblü kubikos talyigán.

Reszketett a levegő, amikor Turáni kiengedte medveölő hangját és a cigányok úgy emlegették egymásközt: a Zsigá ijedtében májdném belebujt a nágybégé se betüjébe.

Ismerték is Kunságon mindenfelé és úgy mondták, hogy a legtöbb Árpád szobrot és festményt róla mintázták.

Jó harminc esztendeje lehetett, már ez és azóta Turáni Barnabás sokat változott.

Az Árpád bajuszból, csak kis, rövidre vágott angol bajusz maradt. A hangja még mindig bölényszerű, de már ^{nem} európai, vagy éppen visegrádi vagy erdélyi bölény, hanem inkább amerikai "buffalo" szerű. Mert ez is nagyon fontos, ha már itt tartunk.

Szóval megérkezett a disznótorba Turáni Barnabás és miután leparokolt először hangosan odaköszönt mindenkinek.

Hi, evrybody...

Aztán fordult csak Jánoshoz, aki földije volt, mizsei gazda és atyafiságos rokonság.

János igazi disznótoros fogadásban, szilvapálinkával kínálta.

Turáni elhuzta a száját.

Először angolul mondta, aztán igen nehéz angol haggssullyal magyarul is.

-Nem birom a brandyt, én csak

gint iszom tonic-kal...

Amig odabent a toros vacsorához készítették az asztalokat, állva beszélgetés közben foszlós tepertős pogácsát hordtak fel nagy tállakon a lányok, akik segítettek a háziasszonynak.

Magyar lány hamar feltalálja és ösztönösen azonnal segít és kínál és igyekszik az emberek kedvében járni.

Itt Virginiában azonban, a disznótor előtt, még apró, kétszersültekre fogpiszkálózott, füstölt osztrigát, srimpet, meg ancsovit is kínáltak. Talán azért, mert néhány magyarnak idegen felesége volt.

Amikor először behozták a pirosra sült kolbászt, májas hurkát, meg véreset, hagymás krumplit, meg a lila káposztát, már igen fénylettek az arcok.

A töltött káposztánál már a gyomorfekélyesek is néhány pirula előzetes bevétele után ellenállhatatlanul megszedték a tányérjaikat. Az egész tort aztán csöröke fánk tetézte be.

Vacsora után kisebb csoportokra szakadt a társaság és János odaült a zongora mellé, aztán nekikanyarított néhány magyar nótát.

A magyarok, ha egymásközt vigadoznak, akkor először politizálnak, elkeserülnek a mult és a történelem hibáin, aztán átalakulnak dalárdává és előb bicskanyitogató, könnyfakasztó nótákon kornyadoznak, utána aztán belerobbannak egy padlódöngető, fergeteges csárdásba. Most éppen az átmenetnél tartottunk.

Valaki felemlgette, hogy az egyik magyar ujságban olvasta, hogy ha a magyarok összefognának, milyen sok mindent tudnának elérni...

A mellettünk álló Turáni Barnabás erőltetve a magyar beszédet hirtelen beleszólt.

-Én nem tudlak megérteni titeket magyarokat, örökösen ezekkel a politikai vitatkozásokkal, tessék már egyszer és mindenkorra tudomásul venni, hogy ennek már régen elmúlt az ideje...

Kinos csend követte a szavait.

Aztán a körülötte állók közül Varga Dezső megkérdezte.

-Mért mondod, hogy mi magyarok, hát te ~~hem~~ magyar vagy Barnabás? Felemelte a fejét.

-Nézd csak, valamit kell nekem mondani... hogy is fejezzem csak ki magam, na... szóval, én Kunságon születtem és ájris asszonyt vettem feleségül. Hamar rájöttem arra, hogy idekint Amerikában a

szolgabíróssággal nemsokra megyek és ezért beiratkoztam az egyetemre és elvégeztem. Ma kérlek már főmérnök vagyok és huszan referálnak nekem. Én csak amerikai társaságba járok és nem olvasom ezeket a szegényszagu magyar papirosokat, meg nyomorban kinyomott könyveket. Itt vannak ezek a magazinok, folyóiratok, ujságok, jobbnál, jobb best-sellerek, mit akartok még mást? Kinek van szüksége ezekre a magyar lapokra. Meg aztán magyar egyesületek, meg ünnepségek, minek. Én befizetem évente a Community Chest-re a fizetésem után/ százalékbán a járandóságom, a templomnak is az évi járandóságom, a feleségem évente egyszer gyűjt a visszamaradt gyerekek részére. Még majdnem elfelejtettem a karácsonyi halomszámra érkező bélyegek közül egyedül a nebraskai Boys Town-nak küldök, and that is all...

Aozma Feri is beleszólt.

-És mindezt nem szégyenled még be is vallani, ha már ilyen renegát lettél, hogy megtagadod a fajtád, akkor legalább hallgatnál, vagy ha nem jársz magyarok közé, mert szégyenled a fajtád, akkor mért vagy most itt köztünk, ezek mind magyarok itt?...

A bajuszát igazgatta.

-Látod ez az egyik, ti mindjárt robbantok és öltök. Az angol ember nyugodtan végighallgatja a másikat és megvárja, hogy mi annak a véleménye, ti itt nekemugrottok mindjárt. Én barátom fütyülök a te, meg a te, meg a többi magyar véleményére, engem barátom jól megfizetnek, a munkámat megbecsülik, én tiz éve már csak angolul beszélek, és ez érezhető is a hangsúlyomon. De így is van ez jól, mert Kecskeméten magyarul illik beszélni, de itt tessék angolul. És, hogy mért jöttem el, ide, ma, nem azért mert magyarok közé vágyódtam, azért sem, mert a disznótort szeretem, az én ulcerom ezt a lukszust nem engedélyezi a számomra. Azért jöttem el, mert János felhívott telefonon és közben megakartam nézni itt az ötvenes ut mellett van egy eladó farm...

Ivott a ginből és folytatta,

-Nekem a hazafiságból, meg a magyarkodásból elegendem van, a multkor lecsaptam a telefont, valami magyar felhívott, hogy menjek el valami ülésükre, még ekkora merészséget, hogy kiszedik valahonnan az ember nevét, aztán betörnek kérdezés nélkül a prájvét életébe, hát ez azért mégis csak sok...

Akkor már jól elterebélyesedett a nóta.

Körülállták a zongorát, az ájris asszony is, meg a német asszonyok is mozgatták derekukat a nótára.

Turáni Barnabás összeránvonta a homlokát, erősen gondolkozott, aztán széttárt ujjaival intva Jánosnak.

-Hogy is van az a...én már egészen kijöttem ezekből a magyar nótákból, persze, hogy ha ez ember mindig csak amerikaiak közt forgolódik... egészen elfelejti ezeket...

És akkor az ájris asszony, mintha megértette volna odamondta.

-...ha bimegyek atokhazi tsardaba...

Megéljenezték.

Ezt pedig az ájris asszony Turáni Barnabástól tanulta, akinek otthon még a lemez is megvan.

A főmérnök ur összetöpörödött a sarokban.

Amikor hazafelé készülődött a társaság, a háziasszony egy nagy csomagot adott be a piros autóba.

Nevetve mondta nekünk.

-Hiába, magyar, az csak magyar marad...

Ő nem hallotta a lezajlott beszélgetést.

Talán jobb is.

..... // .....

vitéz Baranchi Tamáska Endre

I z g a l m a s ú t v o n a l b i z t o s í t á s .

=====

...Bár nagyon fel voltunk buzdulva azon, hogy megyünk Erdélyt visszafoglalni. A katonai vonatok, alakulatok szállítmányai egymás után vonultak az erdélyi magyar-oláh határ közelébe.

Egyik nap jött a döntés, hogy Észak-Erdélyt önként visszaadják az oláhok. Így a harci kedvünk teljesen lelohadt. Hát ide is csak virágos bevonulás lesz, mint 1938 őzén a Felvidékre.

.... Mint újdonsült hadnagy, a nyíregyházi Csenedőosztály, Nyíregyházi Szárnyához voltam beosztva. Így elég közel a határhoz. A rádiót feszülten figyeltem többi fiatal tisztársammal együtt én is.

.... Kopogás után belépett a szárnyirodába Papp alhadnagy és jelentette, hogy az osztályparancsnokom kéret.- Pár pillanat múlva már benn is voltam az irodájában.- Egy testőr törzsörmester volt még az irodában, aki egy lepecsételt borítékot hozott egyenesen a Katonai Kabinet irodából. Lovas Nagy István alezredes úr már kezében tartotta annak tartalmát

és olvasni kezdte....."Utasítom a nyíregyházi Csendőrsztály parancsnokát, hogy rendelje el az útvonal biztosítást osztálya területén, mert a Kormányzó Úr Öfömméltósága a Turán különvonattal át fog utazni. Utvonala Debrecen-Nyíregyháza, ahol két napig tartózkodni is fog. .... stb.--- stb.-Brunswick vezérőrnagy, útimarsall. sk.

Keleti nyugalommal fordult felém osztályparancsnokom s közölte velem parancsát, mely szerint másodfokú útvonal biztosítást rendel el.... A nyíregyházi szárny Téglastól Nyíregyházáig biztosít.- Majd hozzátette -

- A hadnagy úr szálljon ki Újfehértóra s tartózkodjon ott, mert a Turán külön vonat ott fog éjtszakázni.- Megértette!- Végeztem!

Szaladtam át a szárnyirodába s ott már vettem is ki az útbiztosítási iratokat, vázlatokat, utasításokat az M.ládából, amelynek egyébként a kulcsát én őriztam. Nekiláttam annak pontos áttanulmányozásához. Ott láttam minden világosan és aprólékosan ki volt dolgozva.

.... Elvirradt a nevezetes nap. Délután már kinn is voltam a pályaudvaron. Edespéna volt éppen szolgálatban a P.UP-nál.*)Kicsit beszélgettem vele s már ugrottam is fel a Debrecen felé induló vonatra.

..... A vonat elindult rövidesen es már csak azon vettem észre magam, hogy Császárszállás mellett megállás nélkül rohant el.- A folyosón szembe találtam magam a kalauzzal, akitől megkérdeztem, hogy miért nem állott meg a vonat Császárszálláson? - Erre a kalauz közölte velem, hogy ez gyorsvonat és a következő állomás ahol megáll, Debrecen lesz.-

A vér a fejembe szökött. - Nekem Újfehértón okvetlen ki kell szállnom,- mondtam a kalauznek. Hogy miért,- azt nem közölhettem vele.

- Meghúzom a vészféket! kiáltom el megamat.-

- Abból igen nagy baj fog származni hadnagy úr! - válaszolt a kalauz.

Míg így vitatkoztunk, az ablakon keresztül láttam az elvillanó vörös sapkáját az újfehértói forgalmistának.

Nem mondom, hogy nem voltam ideges, ami nálam egészen ritka dolog szokott lenni. Már láttam is szomorú jövőmet.- Hadbíróvási tárgyalás.- Lefokozás - és főleg a nagy szegény. Még akkor is, ha a Legfelsőbb Hadúrnak a hajszála sem sérül meg.- Magamba roskadva néztem az elsuhanó állomások neveit s most már csak azon izgultam, hogy a vonat sértetlenül minél hamarabb befusson Debrecembe.

.... Csapókert,- láttam a felírást. En már az ajtóban álltam és a vonat még mozgott, amikor a debreceni pályaudvaron leugrottam a kocsis lépcsőjéről. Lábammat a nyakamba véve, rohantam egyenesen a P.UP. irodája felé. Két öreg honvédet majdnem hogy feldöntöttem s már benn is voltam az irodában. Egy öreg tartalékos hadnagy volt szolgálatban. Izgatottan kérdeztem tőle, hogy mikor indul katona vonat Nyíregyháza fele.

- A 16.vágányról pár perc múlva indul egy szerelvény.- volt a rövid válasza.

Újra rohantam.- Már fenn is voltam a parancsnoki kocsiban. Ott egy alezredestől kértem engedélyt, hogy velük utazhassam, mert igen fontos ügy van rámbizva.- Örömmel járult hozzá a szállítvány parancsnok.Nagy kö esett le a szivemről.

A balsors azonban újra ellenem volt. Ugyanis Csapókertnél észrevették, hogy a szeneskocsi tengelye begyulladt. A vonatot visszatolatták Debrecenbe.

A fejem majd szét csattant a forróságtól. A torkom kiszáradt. Mit tegyek- morfondiroztam magamban,- Gyorsan kell határoznom, mert az óramutatók csak haladtak előre. Megcéloztam a kijáratot s egyenesen a taxik felé igyekeztem. Három taxi soffőr a kocsijára támaszkodva beszélgetett. Odapattantam eléjük.-

- Kinek van a legjobb kocsija? - harsogtam el.

Az egyik gépkocsivezető angol hidegvérrel válaszolt.-

- Az én kocsim csak alig féléves.- volt a válasz.

- Van elég benzinje? -

*) P.U.P = pályaudvar parancsnokság.

- Igen.- volt a válasz.-Húsz perce töltöttem fel.-

- Akkor indulunk ! -hadartam el és már benn is ültem a soffőr melletti ülésen.- A soffőr csak nézett rám- de nem szólt semmit. Gondolta,- itt valami nagy dolog lehet készülöben. A kocsi megindult- majd közöltem a soffőrrel, hogy igen fontos parancsot viszek és úgy hajtson, ahogy csak tud. A gyorshajtésért majd én felelek. Senkinek se álljon meg.

.... A kocsi nyelte a kilométereket, mert a soffőr nem habozott. Félszemmel rémkacsintott s várta, hogy megelégedésemet fejezzem ki.

- Csak nyomja a gázt öregem ! - Mintha versenyen lenne ! -

Téglás utolsó házait is már elhagytuk s csak ott kellett egy kicsit a fékre taposni, mert éppen a konda volt hazatérőben. De szerencsénk volt, mert a duda hangjára utat nyitottak azok is. Egy pár megijedt tyúk rikácsolva repült el előlünk s így az elgázolást azok is megúszták.

Az utazásom alatt az is eszembe jutott, hogy nincs nálam húsz Pengőnél több, hisz menetlevéllel utaztam szolgálatilag.- Ne de se baj,- ezen már tudok majd segíteni.-

Újfehértón a csendőrlaktanya előtt intésemre fékezett a soffőr.

- Mennyi a viteldij?-kérdeztem.-

A soffőr az órára nézve, olvasta le s mondta,-

- 24 Pengő és 50 fillér !

- Várjon ! - Mindjárt visszajövök ! - válaszoltam neki.

Benyitva a laktanya kapuján, láttam, hogy az udvaron két lovasjárórt igazít el Tökés úrnak lovastiszthelyettes, őrsparancsnok.- Nagy szemekkel tekintett rám, de már jött is jelentkezni.-Közbeszakítottam.-

- Van magánál Tökés elég pénz ? tettem fel a gyors kérdést. Úrnak még nagyobb szemeket meresztett rám.

- Benn az irodában van a pénztárcám s abban negyedhavi fizetésem is,- felelte katonásan.

Mindketten beléptünk az irodába. Benn Buzási lovas alhadnagy szakasparancsnok a térkép felé hajolva állott, azt tanulmányozta. Azonnal vigyázzba merevedett s ő is jelentkezett. Majd felém fordulva,- miután a nagy irodai fali órára pillantott ezt kérdezte.

Hogyan jött a hadnagy úr? Hisz a vonat Nyíregyházáról csak úgy jó félóra múlva fog megérkezni !

- Maxival ! - feleltem a kérdésére.

Tökés már nyitotta is pénztárcáját s kérdőleg pillantott rám.

- Adjon ide harminc Pengőt ! s már a markomban is volt a három darab ropogós tízes. Sarkon fordultam s már mentem ki a várakozó soffőrhöz és átadtam neki a pénzt. Majd hozzáfordulva mondtam.

- A többit tartsa meg ! Megérdepli, mert nagyon jó útemben hajtott!

De visszafelé már ne versenyezzen senkivel, mert nem fogok maga mellett ülni.

Mosolyogva emelte meg sapkáját, begyújtott s nemsokára már az újfehértói por jelezte, hogy hol is robog kocsijával,- Debrecen felé.

Visszatértem az irodába s mondtam Tökésnek, hogy a pénzt holnap reggel futárral kiküldöm neki. Majd megkérdeztem, hogy az útvonal biztosítással minden rendben van ?

- Igenis felelte Buzásiés Tökés is egymásután. Téglástól Újfehértóig az újfehértói, onnan Császárszállásig a nagykállói és ettől az állomástól Nyíregyházáig a nyíregyházi lovas őrsök legénysége biztosít.

Tökést Újfehértótól délre, míg Buzásit pedig Császárszállás felé útbaindítottam s közöltem velük, hogy én az újfehértói állomáson tartózkodok, engem ott érnek el telefonon. Egyébként a Turán külön vonat is ott fog éjtszakázni.

Héptem valamit, mivel már minden rendben volt s kísértéltem az állomásra. Ott az állomásfőnökkel értekeztem. Persze ő is tudott a Turán

különvonat érkezéséről. Közöltem vele, hogy a hajnali vonatra való teherárú rakodását az állomás épületétől távolabb kell megtenni. Azzal ne csináljanak felesleges zajt. Persze az állomásfőnök is kapott megfelelő utasításokat a debreceni üzletigazgatóságtól is.

..... Kezdett alkonyodni. A tücskök ciripeltek vidáman és a távolabbi tő felől is eljutott hozzánk a békák hangversenyének monoton zéneje. Néha egy-egy kutyaugatás törte meg az esti csendet s a nádasból pedig a bölömbika mély hangja reszkettette meg a levegőt. Az újfahértóiak már lepihentek. - A pályaudvar előtt sétáltam fel s alá. Többször órára néztem. - Várakozással teltek el perceim. - Egyszer csak egy hatalmas mozdony gördült be az első vágányra. A forgalmista mellett ott állott az állomásfőnök is. Ez volt az előfutó mozdony. A mozdonyvezető és fűtő mellett ott volt egy mérnök és egy testőr tiszthelyettes. Ez utóbbi jelentette nekem, hogy a Turán különvonat öt perc múlva megérkezik. Számolgattam a perceket. - Másodpercnyi pontossággal méltóságteljesen futott be a különvonat. A sápadt lámpák fényében jól csillogott a nagy bronz címeres mozdony. Sípólva fújta ki a gőzt s a fékpofák erős szorítással kényszerítették a nagy vasvéstet megállásra.

Ott álltam tábori öltözetben. A vonat ablakain már le volt bocsátva a függöny. Mintha abban senki sem utazna, olyan csend uralta a vonokat. Az első kocsiból Koós tábornok lépett ki. Jelentkeztem nála s kértem további parancsát.

Komoly arccal fordult felém, hogy minden rendben van. Az útvonalbiztosító csendőrjérvörök jól rejtőzködtek. Ugyanis a Kormányzó Úr nem szeretné látni, hogy annyira védjük s oltalmazzuk.

- Reggel indulunk tovább! - mondta Koós tábornok s így folytatta, -
- A Kormányzó Úr már lenyugodott.

Még egy kicsit beszélgettünk, majd kezet rázott velem s beszállt a kocsijába.

Egész éjszaka sétálgattam. Az örsről egy termosz kávé-t hozott ki az udvaros fiú. Azzal a méregerős feketével aztán sohasem leszek álmos, gondoltam magamban. Néha leültem az állomás előtti padra s a csillagokat tanulmányoztam. A Hadak Útja szépen sziporkázott a nyári estén. A Kaszás csillag is lassen tette meg az útját s a Fjastyúk is nyugodt volt, legalább is úgy láttam, hogy a csirkéi nem rendetlenkednek. - Néha elsétáltam a külön vonat mellé is. Ott négy csendőr és két karabélyos testőr őrködött Kormányzó Úrunk álma felett.

.... Lassen Kelet felől kezdett pirkadni. - A külön vonat körül is már megindult az élet. Az egyik ablakban már meg is jelent az egyik szakács fehérsapkás feje. A főnök irodája mellett egy kicsit megmosdottam s felfrissítettem magam. A vonathoz újra jelentkeztem Koós tábornok úrnál. Elbucsuztam tőle s már a vonat nagy gőzt kieresztve el is indult.

Ott álltam, mint egy szobor. Az étkező kocsiban is már beülhettek látni. Az asztalnál ült a Legfelsőbb Hadúr. - Keményen tisztelgettem. - Ő kinézve, az ablakon keresztül megpillantva engem, kezével barátságosan intetett s mosolyogva fogadta tisztelgésemet.

Megvártam, míg az utolsó kocsis elhagyta a pályaudvart, bementem az irodába s onnan telefonon a az Osztályparancsnokságnak csak ennyit jelentettem,

- Liptay minden baj nélkül elhagyta Újfahértót. -

Ez az első útvonalbiztosításom egész életemre jó leckét adott nekem. Ezután mindig megnéztem tüzetesen, hogy melyik vágányról, mikor és hová milyen vonat is indul.

Ezt a különös eseményt sohasem meséltem el egyik parancsnokomnak sem, de még tisztbejártéseimmel sem közöltem soha. Immár majdnem egy félévszázada történt s azt hiszem most már nyugodtan papírra vehettem.

*) Liptay = a fedőneve volt a Turán különvonatnak.

VIZELETVIZSGÁLAT MIKOLAI.

Mikolai szolgálat című cikkemet azzal fejeztem be, hogy Högye örm. magabiztosan bejelentette, hogy a Köves Toth Balázs házában elkövetett betöréses lopást Ő estére kideríti.

Hajnali hat órakor már utban voltunk a cigánysor felé, hét órakor pedig már visszaérkeztünk a falu tanácstermébe, három őrizetbe vett cigánnyal. Kolompár Lajos, Brácsás Balog Mózes és egy vén cigány, akinek nem volt más neve mint Tuta, büszkén meneteltek előttünk. Nem ez volt az első eset, hogy csendőr kézen voltak, s mint "hivatásosok" ismerték a dürgést.

A kiérdezés még csak nem is hasonlított azokhoz az irányelvekhez amiket a csö. tiszti tanfolyamon Szut.-toltak belénk és egyszerre csak benne találtam magam abban a furcsa helyzetben, hogy a három csendőr három cigányt egy teremben, egy időben egyszerre kérdez ki, mindenről, csak a lopásról nem.

Ez a módszer a Högye találmánya volt, de be kell valljam, fél tíz felé a cigányok egyre halkabban válaszoltak kérdéseinkre, s inkább társaik valloására kezdtek figyelni.

Tíz órakor Högye félrehívott bennünket és közölte, hogy mostantól kezdve "csak Ő beszél".

A járőrtársat átküldte a Hangyába két liter muskotájért és egy üveg szedáért, majd felnyitott nyeregtáskájából elővett kolbászt, szalonnát, zöld paprikát, madárláttá rozs kenyeret és mi hárman elkezdtünk módosan fröstökölni. Szó nem esett vagy tíz percig, de Tuta nem bírta tovább szótlannal.

"Hát mán talán a naccságos főtörzs úr éhül akar pusztitanyi bennünket, mer tuggya, hogy amugy is ártalmatlanok vagyunk." -- Semmi válasz. "Hát azt tuggya-e az alhadnagy ur, hogy csak azok idvezilnek, akik a szeginnek enni, meg inni adnak?" -- Semmi válasz. "Legalább egy pofa italt aggyonak, mán valami se birunk többet." -- Végre Högye megszólalt: "Járőrtárs, adjon nekik egy fröccsöt!" -- Elámultam. -- Olcsvári Milviusz Atilla talán elájult volna.

A járőrtárs töltött. A három cigány üritett. -- A járőrtárs újra töltött, a cigányok lelkesen üritettek.

"A hadnagy ur is igyon"- így Högye. "Szolgálatban soha"- így én. Högye rám nézett a "Csak Ő beszél" tekintettel, aminek igazat megvallva könnyű volt engedelmeskedni, mert a szivacs-természettel megáldott szalona és kolbász is a fröccs pártjára állt, így én demokratikusan le lettem szavazva.

A bor és a szoda elfogyott. Högye a cigányok asztalához ült és szemükbe nézve megszólalt: "Tegnap éjjel az egyik gazda házából ellopták a füstön lógó szalonnákat, kolbászokat, husokat. Szerencsére a tolvaj a bűncselekmény elkövetése előtt izgalmában a kerítésre vizelt. A kerítés idevonatkozó lévét felküldtük a bűnügyi laboratóriumba vegyi kiértékelés céljából. A vizelet épp olyan mint az ujjlenyomat, minden emberé más. A vizelet vegyi összetételében a sav, a foszfor, a magnézium, a cink és a szifilisz minden egyénnél más. Mi most itt addig várunk, míg nektek a budira kell mennetek és akinek vizelete megegyezik a kerítés lécén találttal, az nemcsak börtönbe kerül, de szégyenbe is, mert az izgalmában pisáló cigányt még a purdék is kinevetik."

A cigányok, de őszintén megvallva én is, alig hittünk fülünknek. "Én inkább a gatyámba vizelek-mondta Tuta-de az én izémet ne küldjék sehova hogy bámulják, meg buzerálják." Mindhárom cigány izzadva tartotta vissza amit veséjük követelt. -- Elsőnek Kolompár kért kilépési engedélyt, s a járőrtárs és egy befőttes üveg társaságában eltűntek. A másik két cigány hamarosan követte hasonló feltételek mellett.

Mikor Brácsás Balog visszajött, a befőttes üveg csurdulásig tele volt, csak ennyit mondott: "A rosseb egye meg az eszit, aki ezt a fineszt kitalálta, de ha ebben az államban szabadon huggyni se lehet, megyek vissza Romániába"- és előrenyújtotta karját, hogy megbilincseljék.

Högye tudta, hogy estére meglesz a tettes.

Meg is lett.

A floridai MHBK csoport 1988, ápr.17.-én Lakelandon tartotta meg újabb összejövetelét az ottani Magyar Ref. Egyháznál.

11-kor Istentiszteleten vettek részt a csoport tagjai, majd utána volt a hivatalos gyűlés. Nt. Szöke István ref. lelkész imájával nyitottak meg, majd Kiss Gábor csop. vezető számolt be a csoport eddigi munkásságáról. Szentkláray Norbert titkári és Demeter Lajos pénztárosi jelentése után az időszertű dolgok megtárgyalására került sor. A legközelebbi összejövetel idejét aug.21.-re állapították meg. (Közben ebben annyi a változás, hogy nov.5.-én délben "arasotán lesz egy "Hősök- vértanúk" emlék összejövetel. Erre majd a meghívók ki lesznek küldve idejében. Szerk.)

Ezután az egyház többi tagjával közebéden vettek részt a csoport tagjai. Ezt követte a műsoros délután, melynek a második része volt Dr. Fűry Lajos írónak irodalmi délutánja. Az író v. Baranchi Tamáska Endre mutatta be. -Mint mindig, most is nagy sikert aratott elbeszéléseivel.

Az irodalmi délután megkezdése előtt Kiss Gábor csop. vezető "átnyújtotta Nt. Szöke Istvánnak az MHBK jelvényét, mint "tb. tagnak.", valamint az USA Főcsoportvezetőjének ez alkalomból küldött levelét.

A SARASOTAI MAGYAR KERESZTYÉN EGYHÁZ időszakos lapjának megjelent az 1. szám.

Szerkeszti: Dr. Fűry Lajos és vitéz Baranchi Tamáska Endre.

EGYHÁZI ÉRTESÍTŐ

A SARASOTAI MAGYAR KERESZTYÉN EGYHÁZ
FOLYÓIRATA

I. évf. - 1. szám, 1988. .... Megjelenik időnként.

Beharangozás

Irta : Fűry Lajos

Régi szép magyar szokás volt ,amikor a vasárnapi istentiszteletre a harangszó szólított a hiveket, az első harangszóra elindultak a templom felé az iskolás fiúk és lányok. Kezükben a zsoltáros könyv és a lapok közül kikandikált egy szál százszorszép virág. A második harangszóra már elindultak vasárnapi ünneplőbe öltözött egyházfiak, meg az öblöstorku jó énekesek. Amikor nekieresztették a hangjukat, még a templom színes ablakai is belerezegtek a Te benned biztunkba. Aztán, amikor a harmadikat harangozták ,akkor már igen igyekezett minden hívő lélek, hogy beérjen a templomba, mielőtt a tiszteletes ur, beül a helyére.

Most nekünk képletesen ez a harmadik harangozás. Egy kis vendég-templomban jövünk össze minden hónap első vasárnapján, Sarasota és környékén élő magyarok, harangszó hívása nélkül, felekezeti különbség nélkül. Mert magyarul kívánunk imádkozni, zsoltárt énekelni és magyarul kívánjuk megköszönni a Mindenhatónak, hogy megtartott minket, oly sok viszontagság után és megadta nekünk ezt a lehetőséget, hogy befogadó hazánkban is anyanyelvünkön énekelhessük a zsoltárt, és a Himnuszunkat.

Ezzel indítjuk utjára ezt a kis Egyházi Hírek értesítőt. Képletesen szólunk a harangok és hívunk magyar szívvvel és magyar szóval minden Sarasota környéki magyart, vendégét és látogatót, felekezetre való tekintet nélkül. Nagytiszteletű Kun Gyula lelkipásztorunk nem ismerve fáradságot messziről jön közénk, hogy magyarul hirdesse az Igét. Nekünk csak figyelniünk kell a hívószóra és igyekezni kell, hogy a harmadik harangszóra már ott legyünk a helyünkön, a magyar istentiszteleten.

JOHANNITER HERALD

THERE WAS A MAN SENT FROM GOD. HIS NAME WAS JOHN. HE CAME TO BEAR WITNESS OF THE LIGHT. THE LIGHT THAT ENLIGHTENS WAS COMING TO THE WORLD.

A JOHANNITA REND Magyar Tagozata 1988, július 2-4-ig tartotta meg az idei "Lovagi Napokat" Chateau de Bossey, Céligny-ben Genf közelében Svájcban. A lovagi napokon megjelent a Rend Űrmestere, Vilmos-Károly porosz kir. herceg és Felesége Armgard hercegnő. Az Űrmester a magyar lovagokat mindig megkülönböztetett kitüntetésben részesíti.

Megjelent 40 lovag s ez alkalommal megtekintették a Reformációnak Emlékművét is, ahol a nagy reformátorok között ott áll Bocskay Istvánnak is a szobra.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

**INTERNATIONALES ORDENSTREFFEN
WIEN 1988**

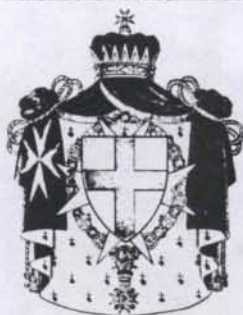
**REUNION INTERNACIONAL DE LA ORDEN
VIENA 1988**

**GRAND MAGISTRAL COUNCIL MEETING
VIENNA 1988**

**GRAND CONSEIL MAGISTRAL
VIENNE 1988**

A KATONAI és ISPOTÁLYOS Szt. LÁZAR LOVAGREND -1988, szept. 22.-27. Bécsben lovagi napokat fog tartani, amelyen a Rend Nagymestere, -Don Francisco Enrique de BORBON y de BORBON (A spanyol király nagybátyja) is részt fog venni, valamint a Magyar Nagy Prior, - Dr. vitéz Kézdy Vésárhelyi de Kézdy Béla.

A Rendnek az USA-ban valamint Kanadában jelenleg 16 (lovag és dáma) tagja van.

Holzminden, den 28. Mai 1988

Sehr verehrter Herr de Tamáska,

zu Ihrem 75. Geburtstag möchte ich Ihnen meine aufrichtigen und herzlichen Glückwünsche auch im Namen des Kapitels und aller Ordensmitglieder entbieten.

Möge Gottes Segen Sie auch im neuen Lebensjahr begleiten.

Ein Blick auf die Pforte unseres 1858 erworbenen Johanniter-Hospizes in Jerusalem wird Ihnen hoffentlich eine kleine Freude bereiten.

Mit ritterbrüderlichen Grüßen bin ich

Ihr sehr ergebener

(Herrenmeister)

Vilmos-Károly porosz kir.
herceg
A Johannita Rend Űrmestere

vitész nemes Baranchi Tamáska Endre
25 éve Johannita lovag

1963 - 1988

Volt kazincbarcikai rabszolgatársaim figyelmébe;

Az alanti "Kormányhatározat"-ot (1955) most kaphattam meg.-
Olvassátok el figyelmesen.

1.032.1955. (III. 12.) számú
minisztertanácsi határozat

"Kazincbarcika építéséért" emlékérem
alapításáról.

I.

A Minisztertanács Kazincbarcika város és nagylétesítményei építésével kapcsolatban jó és fegyelmezett munkát végző dolgozók kitüntetésére „Kazincbarcika építéséért” emlékérem alapítását határozta el.

A „Kazincbarcika építéséért” emlékéremnek két fokozata van. Az I. fokozat adományozható azoknak a dolgozóknak, akik Kazincbarcika város és nagylétesítményei építésével kapcsolatban egyfolytában két évig,

a II. fokozat adományozható azoknak a dolgozóknak, akik ugyanczen munkában egyfolytában legalább egy évig részt vettek és jó munkájukkal az emlékérem viselésére érdemessé váltak.

Az emlékérem adományozásának részletes feltételeit, az adományozáshoz megkívánt teljesítmény mértékét a nehézipari miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértésben állapítja meg.

II.

A „Kazincbarcika építéséért” emlékérmeket — az érdekelt miniszterek javaslatára és a szakszervezetek meghallgatásával — a nehézipari miniszter adományozza. Az emlékérem adományozása évenként két alkalommal, éspedig május 1. és november 7. napján történik. Az emlékéremmel kitüntetettek részére az emlékérem mellett oklevelet is ki kell adni.

III.

A büntető és egyéb jogszabályoknak a kitüntetésre és a rendjelekre vonatkozó rendelkezéseit a „Kazincbarcika építéséért” emlékéremre is alkalmazni kell.

IV.

Ha a kitüntetett dolgozó az emlékérem viselésére érdemtelenné válik, az emlékérem viselésének jogát a nehézipari miniszter az érdekelt miniszter javaslatára visszavonhatja.

V.

A jelen határozat végrehajtásáról a nehézipari miniszter gondoskodik.

A kazincbarcikai vegyipart az 1951-ben a Szovjetunióból hazaszállított hadifoglyok százai (a M. Kir. Honvédség, Csendőrség és Rendőrség tagjai) építették fel "véres verejtekkel" 1951-1953-ig.

Úgy érzem, mint egykori rabszolga, hogy mi "jó munkát" végeztünk s így mi az I. fokozatot érdemeltük ki.

Jó munkánk érdekében mindent elkövettek az AVO akkori beosztottjai; Hajducsik Örgy., Csillag (Stern) szds., Szücs (Fürst) a "fekete hadnagy", Sas-halmi (Schwartz) hdgy. a "patkányfejű", Váci hadgy. a "henteslegény", Dorogi Miska tőzm. a nyúlshájú" és a kegyetlen legénység. — A munkájukban segítőtársaik voltak a hadifoglyok részéről; Monori a "fekete cár", Bender, a "csodadoktor", Máthé, Kröger és Flocnik. — Gondolom, hogy az itt névszerint felsoroltak ma már büszkén viselik a nevezett kitüntetést jól végzett munkájukért.

.. .. .

Vargyai Gyula; Puszta ország. c. otthon nyomtatottkönyvből a 66. oldalon vitéz Farago eltbornagy a Csendőrség Felügyelője mondja, — "nullával kell egyenlőnek kell vennünk, ha a 20, ezer magyar csendőrből pár csendőrel szemben panaszok merültek volna fel."

.....

Egyik barátom otthon irt leveléből; — "Sorsunk jóra fordítását a Pöce gödör eljén ma is Ábrahám ivadéka intézik, szemmel látható sikerrel. A tegnapi ebédem a boltokban kapható új kolbasz felét visszaköptem a tányérba. Ti viszont jól teszitek, hogy a jenkyket mérgeztitek az oláhok ellen. Bár minden második jenkyre ráférne, hogy áruházban a hegyi mocok között töltené egy-két hetet. A régi kalóz regényekben a Falábu Jim, kalózkapitány idejében olvastam hasonló történeteket. Bár a régiak egymást is megették hushiányában, az oláhok csak a magyarokat eszik, ha aztán elfogynak, majd csak akkor egymást. Mert ott is hús hiány van. Titeket szidnak, hogy ők éheznek. Ha minden így megy a mi hátsófertályunk is ki fog lógni a gatyából. De még a ronygyes slsólmit is emelt fővel fogjuk viselni, mert a gazügyet szolgálunk benne. A tótok most kezdenek okoskodni, akár a hülye gyerek, —

azt mondják, hogyha Róma szentté avatja a három kassai vértanú papot, - és akkor végre lesznek szláv szentek is és akkor helyet adnak nekik a kassai dómhan, de csak úgy, ha cserébe a magyarok hazza hozzák Rákóczi. Mondogatjuk nekik, mint te, amikor kitérő választ adtél a muszkáknak, vagyis ezt meg azt nekik, ide meg oda."-

"Ujebben egy pesti templomban lehet emléktáblákat állítani a legutóbbi háború hősi halottainak is. Többek között gróf Stomm. Marcel, Cséthó Ernő és Lánosz Hazi is helyet kapnak. Mi ketten ebből már kimaradtunk, akár milyen vitézek is voltunk. Esetleg a gesztelyi Hernád parton csináltatok Neked, meg a régi cserkész pajtásoknak egy emlékművet, aki még él, annak hótta napját utólag vésetem rá. Esetleg a száját hőttem után. - Hat csak magyarul a kinti magyaroknak, amit Papp domnu örökérvényű mondásai tartalmaznak; - "régi vendéglátóinknak csak akkor lehet hinni, ha már a számár legel a sírjukon." Továbbá, - hogy a krumplics nem étel, a tót nem ember. Még továbbá az esetleg megmaradandó oláhokat vissza kell telepíteni a fákra, ahol őseik mekkor keressétek."-

Kórházi híreink nincsenek, mert vitéz Bak András barátunk, bár háromizben is volt kórházban, ma már újra otthon taftózkodik.

+++++++ ..... ++++++

Halottaink:

Elhunyt a legidősebb csendőr az emigrációban;

vitéz Vattay Ferenc

Pekéry Pista barátom közölte velem, a szomorú hírt, Kereszetapja vitéz Vattay Ferenc, m.kir. csendőr ezereades 1988. június 14.-én Argentínában 99. éves korában elhunyt.

Igy hagyott itt bennünket a legidősebb csendőr.

1942-ben a felszabadult Erdélyben a kolozsvári XI. Csendőrkerület parancsnokává nevezték ki, majd nyugalomba vonult s ugyannott lett a Vitézi Rend Székkapitánya.

Éinn az emigrációban Argentínában telepedett le s bajtársaival erősen tartotta az összeköttetést. Egy évig a MK-CsBK vezetői tiszttel is ellátta, shonnan magas korára való tekintettel vonult csak vissza.

Tőle származik az a híres mondás, - hogy amíg két csendőr él, addig az MKCsBK nem fog megszűnni. -

Emlékét kegyelettel megőrizzük !

+

Nemzetes

Dr. vitéz K Á R P Á T H Y S Á N D O R

Pittsburgh város ny. tisztviselője, tart. m.kir. tüzér hadnagy, v. tb. főszolgabíró, - a Kormányzói Bronz Dicsőítő Elismerés hadiszalagon a kardokkal, I. o. Tűzkereszt, a Vitézi Rend 60.év. Jubileumi Emlékkereszt stb. tulajdonosa, - a Magyar Szabadságharcos Világszövetség I.B. tagja, a sarasotai KOSSUTH Klub titkára stb.stb. 1988, június 25.-én Sarasota városában csendesen elhunyt. 72 éves korában.

Gyászolják; a család és rokonság, valamint rendtársai, barátai és bajtársai.

+++

1988, jun.28-án a siesta key-i Szt. Mihály templomban volt a gyászmise lelkiüdvéért, ahol Zoltán fia mondta a necrológot, a Vitézi Rend nevében pedig vitéz L. Jezierski László Székkapitány búcsúztatta.

- Isten veled Sándor barátunk ! - Találkozunk ! -

Főtiszteletű

G Y Ö R G Y Á R P Á D

református püspök

az Amerikai Magyar Református Egyesületnek ny. elnöke, Szent László és Arpád rendi lovag, az Amerikai Magyarok Szövetsége és az Erdélyi Világ Szövetség társ-elnöke, - a Sarasota és környéke magyarorság több éven át lelkiigazgatója, a sarasotai Petőfi Klub volt elnöke, port charlottei lakásán hirtelen elhunyt 1988, július. 1.-én 77 éves korában.

1988 július 5 -én volt az egyházi szertartás, amit Nt, Szőke István lakelandi ref. lelkész végzett Port Charlotteban. Majd utána a Klub nevében Dr. Fésüs Andorné, a Kossuth klub elnöke búcsúztatta.

Emlékét kegyelettel őrizzük !

ooooooo

A sarasotai KOSSUTH KLUB az idén is megtartja a Szt. István napot, mel alkalommal tábori mise lesz, majd utána pedig a megszokott piknik.

Reméljük, hogy az itt tartózkodó klubtagok és vendégeik-úgy mint tavaly szép számmal fognak azon megjelenni.

o---o---o

A Sarasotai Magyar Keresztyén Egyház minden hónap első vasárnapján tartja az Istentiszteletét d.u. 3.30-kor a CHURCH of CROSS (3005 South Tuttle Ave. Sarasota) templomban.

A legközelebbi Istentisztelet szept. 4.-én lesz.

Milyen jó, hogy az otthoni kommunisták annyira számon tartanak. A Gondolat Kiadó-tól kaptam egy névre szóló levelet, amelyben értesítenek, hogy Randolph L. Brahm (állítólag erdélyi származású) -"A magyar holocaust I-II." c. műve megjelenik magyar nyelven is. Megrendelhető 980.00 forintért, mert a könyvet üzletben nem fogják árusítani.

A FLORIDAI BAJTÁRSI HIRADO-ra 1988 év folyamán a következő önkéntes adományok érkeztek be;

v.A.A.Z. ezds. \$ 5.00, Y.E. \$ 10.00, v.A.A.Z. ezds. \$ 5.00, v.G.A. \$ 15.00, v.D.F. fhdgy., \$ 10.00.

Az önkéntes adományokat a szerkesztőség hálásan köszöni.

Ez a szám lezárattott, 1988, július 25.-én.

Cím; Capt. Endre v. Tamáska de Baranch

2621 Woodgate Lane

Sarasota, FL 34231.-

Lapzárta után érkezett hírek ;

vitéz nemes SZINAI SZINAY ANDRÁS szkv. m.kir. vezérkari százados, mérnök, 75 éves korában hirtelen elhunyt.

Edesapja vitéz Szinay Béla m.kir. eltábornay 1931,X.4-1934 VIII.1.-ig volt a M.Kir. Csendőrség felügyelője.-

vitéz primor Sepsiszenkirályi és Kismartoni SZENT-KIRÁLYI BARONABAS GUSZTAV, szkv. m. kir. alezredes 90 éves korában 1988, június 15.-én, Naples-ben (Florida. USA.) elhunyt.

Béke poraikra !

A VITEZI REND 1988, aug.28.-án Münchenben -vasárnap- Központi Nagy Találkozó-t rendez.

D.e. 9.15-kor ökoménikus Istentisztelet ; celebrálja Monsignor vitéz Vargha Gábor törzskapitány, Főszéktartó. Igéret hirdet Dr. főbbi Fáy Gedeon a Johannita Rend Kommandátora és a V.R. Nemzetvédelmi T.rend tagja.

Ezt követi a hivatalos gyűlés. Ennek befejeztével díszebéd a szálló különtermében.

(Helye; Eden-Wolf szálló, München 2. Arnulfstr.4.- díszterme.)

A VITEZI TÁJÉKOZTATÓ XVIII. évf. 1.számának vezércikkét vitéz Rádnóczy Antal főkapitányhelyettes írta. "Hösi emlékművet Budapesten" címmel. Kiváncsiak vagyunk; hogy hogyan fognak erre otthon felfigyelni? - A NEMZETOR-ben pedig Dr. Makra József cikkel írt cikket, -"A katonadirok a béke nagy hirdetői." -

Captain the Chevalier
Endre v. Tamáska de Baranch
2621 Woodgate Lane
Sarasota, FL 34231 USA

EREDETI

FLORIDAI

BAJTÁRSI HIRADÓ

v. B. TAMÁSKA

VI. évfolyam, - 3. szám. - 1988.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

A harangokat is elnémitjék...

Azt hiszem, hogy minden józanul gondolkozó kultur embert fel kellett hogy zaklasson lelkiileg az az ördögi elhatározás, amit az atheista-suszterből diktátorrá lett oláh vezér kieszelt. Bennünket magyarokat ez a terv, hogy magyar és szász ősi telepeket akar felszántatni, még jobban megdöbbentett.

Ezer év magyar kulturáját, a civilizáció mostanáig megőrzött élő történelmet akarja ez a megszállott "ember" megsemmisíteni. Aggódva kezdtük figyelni, hogy mi is fog történni? Mit csinál az u.n. "magyar kormány"? Hiszen elsősorban is az ő kötelességük lenne az új készülő "magyar holocaust"-ban intézkedni. Az emigráns magyarság a rendelkezésére álló szerény eszközökkel megkezdte munkáját. Talán a mi további "dörömbölésünkre" mások is és főleg a szabad világ fel fog figyelni.

Otthonról kaptam ajándékba egy igazán szép kiállítású könyvet, "Erdélyi utakon" címmel. Szacsvey Imre-akinek a három kötetes munkája megjelent - a 24 órában csalekedett.

Örömmel vettem kezembe a könyvet s kezdtem lapozni. Templomok, kastélyok, egyszerű falusi házak, székelykapuk és kopjefás temetők, valamint erdélyi tájak színpompás képei vannak benne. Együtt utaztam én is Szacsveyvel. Egy-egy ismerős tájnál, templomnál meg kellett, hogy álljak. Amikor pedig arra gondoltam, hogy ezek mind halálra vannak ítélve az oláh diktátor által, szemeimet elfátyolozta a könny.

Hát már ennyire süllyedt a nyugati világ, hogy nem tud beleszólni ebbe a készülő holocaustba? Két és fél millió magyart és 200.000 szászt semmisít meg egy Ceausescu aláírás. Az ősi házak, templomok fognak eltűnni, de még a temetőknek sincs kegyelem. Ahogy a Szacsvey könyvet olvastam, megtudtam azt is, hogy több templom tornyában még a Bethlen Gábor fejedelem által ajándékozott harang is van. Ezek a magyar harangok több évszázada szólalnak meg, hogy a hívőket hívja az Istenházába. Nem elég az, hogy az erdélyi magyarok ma már csak titokban használhatják ősi nyelvüket is.

.... Jönnek a hatalmas buldozerek s egymás után fogják letarolni az erdélyi tájakról a templomokat is s ledől a tornyokból a több száz éves harangokat földbe tapossák, hogy azok többé ne tudják hívni az istenfélőket a templomokba.

Talán az utolsó percekben a kultúra d'rzök fel fognak ébredni és ezt a készülő "erdélyi holocaust"et meg fogják akadályozni és így a harangok nem fognak elnémulni.

Hogyan is végződik a Székely Himnusz; "Ne hagyd el veszni Erdélyt Istenem!" -

***

/ csend-ör-szem/

Füry Lajos;

K ü l ö n ö s t a l á l k o z ó k.

A Margithid budai oldalán lapuló Winkler vendéglőben ültek. A szomszédban csendben álmodott Gül Baba és a Sztambul kávéház portása unatkozva nézegette az Irgalmasok sárga épületei előtt elnyikorgó villamosokat. A Sziget felől, a novemberi párás délután lebegett a Duna felett és a Margit zárda növendékei a meredek uton kapaszkodtak felfelé az apácák vezetése mellett.

A Winkler vendéglő a kora délutáni órákban még alig látogatott, néhány szabadnapos villemos kalauz, egy két kocsis, éjszakai szerkesztők, festők és szobrászok és a minisztériumok néhány agglégénye. Budapesten, aki szerette a jó bort, három helyen kellett keresni, Krámer vendéglőben, a Kéhly mamánál, vagy a Winklernél. Mindahárom saját szüretelésű borát mérte és mindegyik bornak külön mezeje volt.

A Winkler, Ezerjóját iszogatta Kelemen György és Kuti Géza. Bucsuztak, Kutinak megjött a behívója és másnap ment Oroszországba. Régi jó barátok még a gimnáziumból. Itták az Ezerjót és felemleggették a multat, aztán elbucsuztak, kezefogtak összeölelkeztek és bensejükben úgyéreztek, hogy az életben többet nem találkoznak.

Több mint egy év is eltelt azóta, hogy a Winkler vendéglőben elbucsuztak Kelemen György és Kuti Géza és olyan sok minden történt közben, hogy nem is igen gondoltak egymásra.

Valahol Stary Oskol és Valuyki között egy januári hóizvataros éjszaka a visszavonulás poklában Kelemen főhadnagy panyefogatai és hucullovas szánkái az oszkoli út előtt belegabalyodtak valamilyen fogatolt tűzérütegbe. A nagy pasli zürzavarában, embert és állatot egyaránt felőrlő visszavonulásban, hóvihar, hideg, hol az orosz páncélosok, hol a Raták, hol meg a partizánok elől, hátul oldalban, aztán az emberek és az anyag megmentése, harc az utért és a sorrendért a németekkel és akkor még ráadásul, ez a gabalyodás. Éktelen káromkodások közepette, akadt egymásra a két parancsnok, Kelemen György és Kuti Géza főhadnagy. Elször csak káromkodtak és kikérték egymásnak, hogy így, meg úgy, aztán mindig közelebb és végül összeugrottak és összeölelkeztek. Kucsomás, nyulprémes, paplankabátos eszkimók módjára dörgölték egymáshoz fagyott arcukat és a kulacsból meghuzták a pálinkát, egymás hátára veregettek. Néhány másodpercig tartott csak

az egész öröm és találkozás és a kulacsok kölcsönös meghuzása, meg aztán közös átkozódása az orosz télnek és a paslinak, már csak ugy a menetből kiáltottak vissza egymásnak, Belgorod. És miközben tovább káromkodtak, emeberek és lovak, járművek és sebesültek arra gondoltak hogy talán utoljára látták egymást az életben.

Megint eltelt vagy két év. Kuti Géza a győri országuton állt és nézte a végtelen hosszú sorban menekülő járműveket nyugat felé. Lovaskocsik, ökrösszekerek, teherautók, kézitalyigák, batyus gyalogosok menekültek nyugat felé és harmonikáztak. A doni visszavonulás jutott eszébe, amikor mint a valóság az egyik kocsi mellett baktató, félig civil, félig katona, megkapta a vállát, Kelemen György volt, Csak félmondatokra volt idő. Nagyváradról jövünk, hozom a familiát is. Sopronba a feleségem néniéhez. Itt vagyunk Győrben. Nem tudom még meddig. Katonaszerencsét. Igyál ebből, ezt még Karcagról hoztam, igazi kisüsti söprű, ki tudja ihatunk-e még együtt. Aztán már is özönlött tovább szekér, szekér nyomában és autók és emberek és állatok.

Meredek hegyi utakon egymásután ersztgették le a nehéz kincstári kocsikat, aztán egyszer csak megtorpant az eleje és nem ment tovább. Kuti Géza elindult gyalog a kocsik mellett előre, hogy megnézzé mi miatt ácsorognak, harmonikáznak már reggel óta. A kanyargós hegyi szerpentinén autók és kocsik egymásba torlódva. Egy ország menekült, katona és civil összekeverve. A benzinhiány miatt egymáshoz kötött személyautók egyike előtt ruhakosárban csecsemőt ringatott Kelemen György, az asszony pedig a napon szárítgatta a hegyi patakban mosott ruhát. A gyerek valahol menekülés közben Szombathely és a határ között született, de még Magyarországon és ezért büszke volt az apja. Akkor egész délután beszélgettek, panszolkodtak és házi kenyeret, meg hideg hurkát ettek, eddig még tartott a hazai és kemenesaljai bort ittak hozzá. Sirtak, politizáltak, reménykedtek, aztán egyszer csak nagy kiáltozások között megindult az eleje és besoroltak a harmonikázó menetben a helyükre.

A háboru is egyszer elmúlt. Kelemen György a pék előtt állt és várta, hogy az élelmiszerjegyre megkaphassa az egész család részére a fél fekete kenyeret és közben a nagy plakátját a landshuti lelkész hivatalnak böngészgette. Ki tud róla. Ki kit keres. Aztán egyszer csak saját nevére bukkant Kuti Géza keresi Kelemen Györgyöt.

Igy kezdődött a levelezés köztük, ami odavezetett, hogy Kelemen György addig talpalt engedélyért, hordta a cigarettát a Bürgermeisternek és járt a Landrathoz, míg egyszer csak a Flüchtlingskommissar azt mondta, hogy jó nem bánja, ha kap még öt csomag cigarettát, jöhet a menekült az angol zónából Bajorba. Így került Kuti Géza és éhező családja a Duna mellé egy kis bajor faluba, ahol mégiscsak akadt krumpli, meg cukorrépából lehetett szirupot főzni és a malomban liszt is mindig jutott a szegény magyarnak. A két család egymás mellett lakott. Az asszonyok varrtak, cserélgettek élelmiszerért, az emberek répát kapáltak, fátvágtak és gyerekjátékokat faragtak. Közben mult az idő és lekoptak lerongyolodtak, de kíváncsian várták az esti rádióhíradás magyarnyelven, még mindig reménykedtek, hogy talán még is lehet majd... hazamenni. "Imegy az orosz és béke lesz. Aztán a kivándorlási hírek terjedtek és szertefoszlottak. Így mult el négy kegyetlenül kemény esztendő. Akkor megint elváltak. Kutit egy ismerőse hívta a francia zónába állást is kínált neki a franciáknál, jó ellátás és több lehetőség a kivándorlásra. A strasskircheni megállónál megint bucsuzkodtak, mint akik sohasem találkoznak többet.

Az idő egyre csak rosszabbodott. Pirmasensnél akartak átszökni a határon Saar vidékre, ahonnan már könnyen eljutni Franciaországba, a család addig Bajorban vár. Négyet elfogott a német járőr, egyet meglőtték a lábán, de kettőnek sikerült eltűnnie az erdőben. Birkenfeldben magyar tolmács elé kerültek és itt látta viszont megint Kuti Kelement.

Egy szeptemberi esőrehajló délután valaki felhajtott kabát gallérja alól busan fütyörészte: Tegnap sem ragyogott egy csillag az égen. Kelemen megismerte Kutit. Egyiküknek sem volt pénze és csak úgy tengődtek alkalmi munkákból, de Kutinak vizuma volt már Argentínába és Kelemen visszahát szökni Németországba, hogy Ausztráliába vándorolhasson. Éhesek voltak és amikor elbucsuztak, a kézfogásnál kérdezték, ugyan hol találkozunk legközelebb.

A growni nagy tábor hirtelen úgy megtelt kivándorlóval, hogy nem tudták berogadni a francia zónából érkező első szerelvényt és ideiglenesen az IRO a brit zónabeli Seedorf táborba irányította addig. Ebben a táborban, vagy negyven, ötvenezer ember hullámozott át és mióta az olasz zavargások tartottak idehozták az Ausztráliába induló szerelvényeket is. A tábori színház előadásán találkoztak megint. Littyánok, lengyelek, szerbek, románok között is egymásrataláltak.

Kelemen ment Ausztráliába, Kuti az Egyesült Államokba, úgy látszott. most már az utak nagyon szétválnak és nem valószínű, hogy találkoznak még egyszer. Sós szél futt a tőzeges tengerparton és szemükből kicsordult a könny, arra gondoltak mindketten, hogy vajjon hazajutnak-e még egyszer Magyarországra. Az egyik szerelvény elindult az USA-ba és a másik Ausztráliába.

Egyformán teltek a napok az óriási távolság ellenére is. Verejtékes munkával dolgozott mindkettő, de azért egymásnak levélben kölcsönösen hazudták a legjobb híreket. Pajtás már nem tart sokáig és megyünk haza. Az az év biztos meghozza a döntést. Meglásd.

Aztán egyszer csak egy nagy vasgerenda rázuhant Kelemen György vállára és két heti betegeskedés után özvegy Kelemenné négy gyerekével ott maradt az idegen világban.

Sokáig forgatta Kuti a levelet, ötször is ujra kezdte a vigasztaló levél irását, a legnagyobb nyomorban élő özvegynek és közben arra gondolt, hogy most ebben az életben többet nem találkoznak sem Magyarországon, sem sehol ezen a világon. Talán ő egy kissé elkésett erről az utolsó találkozásról. Odakint az olvasztók izzó lángja biborlott a koromsötét égen. Éjjel ment munkába és bedobta a levelet a posta ládába.

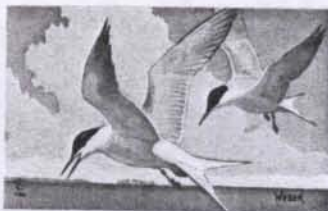
Meleg nyári este volt és a hegyek felől futt a szél.

Nekitámaszkodott az oszlopnak, a lakásban már sötét volt a család aludt. Egyszerre nagyon fáradtnak érezte magát, mintha csüggedt volna benne a hit.

A legközelebbi találkozóinkra már hazulról szeretnék hozzád menni Kelemen György, te már többet tudsz, mint mi, hazamegyünk egyszer ?

Nem felelt senki csak a nagy fák lombja sóhajtott a szélben.

Kezébe vette a vastalicskát és a zörgő vaslapokon megindult a hulladék felé.

E m l é k e z é s e g y K a r á c s o n y r a .

/ vitéz Barancki Tamáska Endre./

A Karácsonyra várás mindig egy olyan jó érzés volt. Nemcsak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is bizonyos rendkívüli napokat jelentett. Nem gondolok én a mai "csinnadrattás" Karácsonyvárásra, amikor Szent Miklósból bohócot csinálnak, hanem amikor a magyar falvakat- városokat befedte a fehér hóvankos és mint apró csillagszemek gyűltak ki mindenütt a gyertyák benn a fűtött szobákban a karácsonyfán, kin pedig zengett a kántálók éneke s járták a házakat a betlehemesek.

.....Karácsonyt vártunk.... régen ... 43 évvel ezelőtt, de nem szeretett hazánkban. A hőmérő kinn - 48 fokot mutatott, majdnem méter magas hó takarta a talajt és a durva fatörzsekből készült barakokat.- Ekkor is Karácsonyt vártunk a szibériai tajgában, valhol az őserdőben.

Már korán esteledett, így az erdeimunkából hamarabb vonulhattunk be. Egyik bajtársunk a hóna alatt egy szép lucfenyőt cipelt.- Benn a barakban megemberedett tagjainkat próbáltuk egy kicsit felmelegíteni.- A fenyőfa hamarosan az asztal közepén állott- Hozzáálltunk a díszítéséhez. Egy pár nappal előbb agyagból holdat, csillagot, kiflit, peracet és más apróságokat formáltunk, amit a gölönccsér műhelyben ki is éggettünk s mésszel fehérre festettünk. A karácsonfa elé egy Szent Csiszád kép került az egyik imakönyvből fenyőgallyal körülveve.

Ötvenen voltunk ennek a baraknak a lakói, akik ünnepelni akartunk.

A krumplilevest a kukoricakását és az egyszemű füstölt tengerihal darabot hamar elfogyasztottuk, hogy körülállhassuk a karácsonyfánkat. A barak megvilágítását mindössze egy 16-os, szénszállógós villanykörte adta, ami ott lógott egy szál dróton az asztal fölött.

Ünnepélyes csend töltötte be a barak belsejét, csupán egy tücsök halk ciripelése hallatszott a tapasztott orosz hályha mellől. A fenyőfa mellé a kör közepébe állott a két tabori lelkeszünk. A főlelkesz felvette szemüvegét s kinyitva a hárolki bibliáját abból Krisztus Urunk születésének történetét kezdte olvasni. Mindenki meghatóva hallgatta a már annyiszor hallott bibliai történetet. Utána a katolikus tabori lelkeszünk egy mélyérzésű imát mondott, ami telítve volt a hazaszeretet gondolatával is.- Bizony sokunknak könny csillant meg a szemében.- Utána két kántortanító zászlós vette át a szerepet. Egymásután énekeltük a régi s jól ismert karácsonyi énekeket az ő vezetésükkel.- Menyből az angyal... Pásztorok, pásztorok, Krisztus Urunknak,... és így tovább, míg ki nem fogytunk a tudott énekekből. Zengett a barak belseje buzgó éneklésünktől.- Ünnepeltünk, hisz Karácsony este volt.

Majd újra csend lett a barakunk belsejében s békés Karácsonyt kívánván egymásnak, nyugovóra térünk. A 16-os villanykörte felhomályos világitást adott a karácsonyfánknak. A jégvirágos ablakon keresztül pedig a sarkifény ezüstösen világította meg az alvó, fáradt magyar hadifoglyokat, akik egy szel és boldogabb Karácsonyról álmodhattak tovább.

Csend borult a szibériai őserdőre, csupán néha egy-egy éhes farkas üvöltése hallatszott innen is onnan is.

/1988/

Hogyan halt meg az ágyúöntő Gábor Áron .

=====

Amikor Lüders tábornok orosz serege Erdélybe nyomulva megkezdte a támadást, a székelyek visszavonultak Csik felé. Erre Hasdorf cári katonasága 1849. június 25-én megszállta Kézdivásárhelyt, szétrombolta a hadiszergyárakat és június 30.-án bevonult Brassóba. Július 1.-én a közben visszatérő székelyek elérték Kököst. Megtudván, hogy az oroszok megfordultak, visszavonultak Uzon felé, hogy hadrendbe álljanak. A középhadat Gaál Sándor vezette, a tüzérséget Gábor Áron.

A csata július 2.-én megkezdődött, Gábor Áron lovon járta be az ütegeket. Meglátta, hogy egyik székely tüzér túl magasra céloz és így az ellenség mögé csapódik a lövedék. Gábor Áron ekkor odalovagolt és rákiáltott: "Lennebb igazítsd azt az ágyút." Ekkor találta el egy hatfontos ágyugolyó. Bal karja összeroncsolódott és bal oldala úgy kiszakadt, hogy látszott a szive. Holtan esett le a lóról. A székelyek közt hamar elterjedt halálának híre és oly mértékben feldühítette őket, hogy az Últon túlra vertek vissza az oroszokat.

Gábor Áront 1849. július 3.-án temették el Sepsiszentgyörgytől keletre levő Eresztevényben. A tüzérség fekete posztóval borított dobok tompa dübörgése mellett vonult fel. Amikor a pap a sírnál búcsúztatta, arra vetődött egy cári csapat és észrevette a katonák tömegét. Két ágyúval elkezdtek löni a sír körül állókat. Bár Gaál Sándor nyugalomra intette a tömeget, Semsey százados hamar felállíttatta az oroszok irányába az ágyúkat és tüzet vezényelt....

A temetési szertartás ágyúdörgés közben folyt tovább, mire véget ért, a támadó orosz csapat megfutamodott...

(Részlet; "A székelyek nyomában" c. könyvből.)

B a j t á r s i e s e m é n y e k .

H i r e k .

Souverain Szt. László Társaság és Rend. Az erdélyi Ferencesek Szt. István halálának 950. éves évfordulóján zárandoktatot rendeztek Youngstownba szept. 11.-én.

Ez alkalommal leplezték le Dr. vitéz Irányi László Sch.P.-nek, az első magyar amerikai püspöknek, a Szt. László Rend volt Kormányzójának emlék-plakettjét. (Kür Cs. ba alkotással)

A gondolat a Szt. László USA-beli Törzsszéktartójától jött. Két évi utánjárás és előkészítés után született meg ez az emlékmű a Rend tagjainak a volt Kormányzójuk iránt érzett szeretetéből és megbecsüléséből.

A helyszínről Szentkirályi János Széktartó a következő beszámolót írta;

Sietek jelenteni neked a vasárnapi eseményekről, illetve az emléktábla felavatásáról.

Minden remekül sikerült! Az időjárás kivételesen szép, napos volt és nem túl meleg. Déli 12-kor érkezünk a ferencesek templomához Gyuri fiammal és Szentpétery Laci-val és vittünk egy szép nagy koszorút, piros-fehér-zöld szallaggal, rajta Szent László Rend felirással. Meglepett, hogy milyen gyönyörű az a hely. És megjobban meglepett, hogy a fele tartományom eljött. Mintegy 20-25 ember Clevelandból.

közös ebéd után úgy 3 óra körül felvonultunk a Szt. István szobor elé. Itt Barnabás atya sorba bekonferálta a koszorúzó egyesületeket, így minket is. Gyurival és Tóth Pistával (most avattuk) vonultam ki és elhelyeztünk egy kisebb koszorút a szobor előtt. Egy ottani református lelkész mondott itt beszédet.

Ezután a püspök úr emléktáblája elé vonultunk (lehetek úgy 500-an felül) Itt Barnabás atya bemutatott engem. En üdvözöltem a mejelenteket s megmondtam miért vagyunk itt, aztán Milánt szólítottam a megemlékezésre. Ő is röviden beszélt. Ezután Kúr Csabát kértük meg a lepel levételére. Mikor ez megtörtént jött a koszorúzás: a két fiatal vitte a koszorút (Gyuri és Pista, mindhárman egyformán voltak öltözve), én pedig a második sorban Páncélos Gittával aki aztán elrendezte a koszorút és a szallagot. Mindezék alatt a Mindszenty kórus énekelt. Igazán meghatóan, szépen sikerült minden.

4-kor kezdődött a szentmise, óriási közönséggel a szabadtéri kápolnánál, ahol is 28 pap vett részt és a youngstowni püspök is közöttük, dr. James Malone. P. Erdei József mondott egy kivételesen szép prédikációt.

Mise után még ott maradtunk kicsit beszélgetni az emberekkel. Csak este 9 után érkeztünk haza. Mindenki véleménye szerint élményekkel telt nap volt és szép Szent László rendi siker. Lásd a képeket. Katóknak tiszteletteljes kézcsókjaim, téged lovagi szeretettel ölel

János

Borbála est Sarasotában.

.....
1988, dec. 4-én este a Chez Med étteremben rendeztek me-
ridai tűzérek az idei Borbála ünnepségüket.

Már délután öt óra tájban gyülekeztek a vendégek, hogy beszélgetéssel s poharazgatással töltsék ki az időt az ünnepség-
déséig.

vitéz Születs Ervin (volt rohamtűzér főhadnagy), - mint fő-
köszöntötte a vendégeket és a volt tűzéreket. Megemlékezett I-
Kárpáthy Sándor tart. m.kir. tűzérhadnagyról, aki a nyár folya-
meg itt Sarasotában. Ezt az összegyűltek egy perces felállással
emlékezetessé.

Az ünnepi szónok a "legfiatalabb" tűzér, Dévényi Zoltán
ski meltatta az estét és elmondta Szent Borbála legendáját is
Lovas Györgyné -Edith mondott el egy Gyóni Géza katonai tárgyi
mely átérzéssel. Az est vidám része ezután következett. vitéz

Tamáska Endre Borbála tekerését olvasta fel, nagy derűtséggel

Az ünnepség után következett a diszvacsora és beszélgetés-
zok, akik meg mindig "déli tűzérnek" érezték magukat, táncra
tek.

v. Születs Ervin egy virágcsokrot nyújtott át a tűzérnek
juk jeleként Apáthy László-né, Éva asszonynak, aki több évi sa-
bála ~~estét~~ rendezett itt Sarasotában. A másik csokrot Lovas-
nek nyújtotta át szép szavalatáért.

A Kossuth Klub által összegyűjtött összeget Dr. Fésüs Andorné, elnök vitte haza Magyarországra s ott gyógyszereket s egyéb szükséges dolgokat veve rajta négy gépkocsi rakományal ment át Erdélybe s ott azt kétféle osztva a római katolikus és a református egyház vezetőjének adta át személyesen.

Az erdélyiek nagy örömmel vették, hogy gondolunk rájuk innen a tengerentúlról is.

A FBH. szerkesztője szept 20-ikt. 20-ig Ny, Németországban volt s ott alkalma volt nemcsak a Vitézi Rend Főkapitány helyettesével beszélgetni, de felkereste a Johannita Rend Magyar Tagozatának a Vezérle Komendátorát Dr. fájji Fáy Gedeont is. Barátságuk immar három évtizedes. - Főleg a Rend életéről volt szó s új fiatal lovagok felvétele jött szóba. "Egőtört a jég, mert már otthonról, Magyarországról is vettek fel a Rendbe új lovagokat.

....Egy érdekes epizódot is elmesélt a komendátor. Amikor Paskai esztergomi primás-biboros kinn volt misét tartani Szt. István 950 évfordulója alkalmából Németországban, a Szt. Jobb Ünnepségre meghívta a magyar Máltai lovagokat. Azok vezetője viszont kijelentette, hogy csak akkor mennek el, ha a magyar Johannita lovagokat is meghívja. Ez meg is történt. Így a Szt. Jobb misén és körmeneten 14 lovag (kilenc Máltai és öt Johannita) teljes díszben jelent meg. Ez nagy feltűnést keltet Budapesten. Egy hang a közönség köréből jól hallhatóan meg is mondta; "Ezek már újra itt vannak! Ez nekünk jó jel." - Az ünnepek után mind a Máltai mind a Johannita lovagokat Paskai biboros meghívta Esztergomba délutáni teára, ahol hosszasan elbeszelgettek.

Ez is egy jó példa, az egyházak közötti szép és békés együttműködésére. Ebbej a Máltai és a Johannita Rend évek óta elöl jár jól példával.

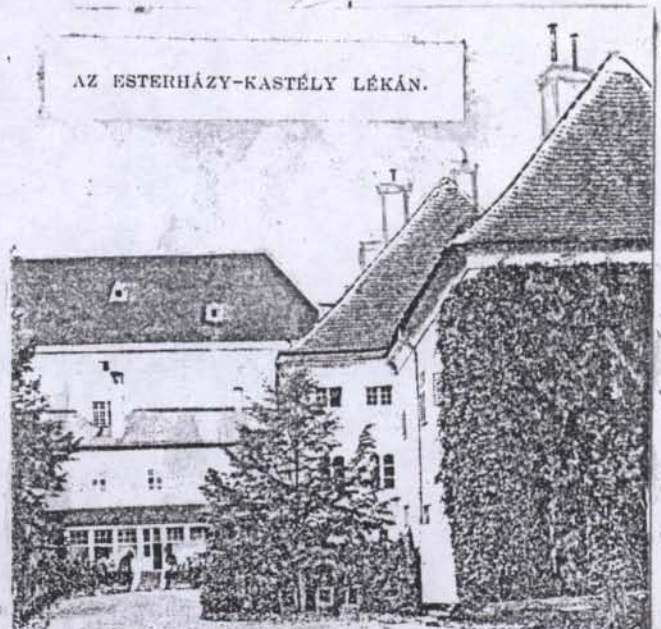
.....

A JOHANNITA REND Magyar Tagozata _____ 1989-ben magyar földön fogja megtartani a lovagi napokat a dunántúli Őrségben, Léka várában. - Az igaz, hogy jelenleg ez Ausztriához tartozik, de a föld az ezer évig magyar volt s az is marad nekünk.

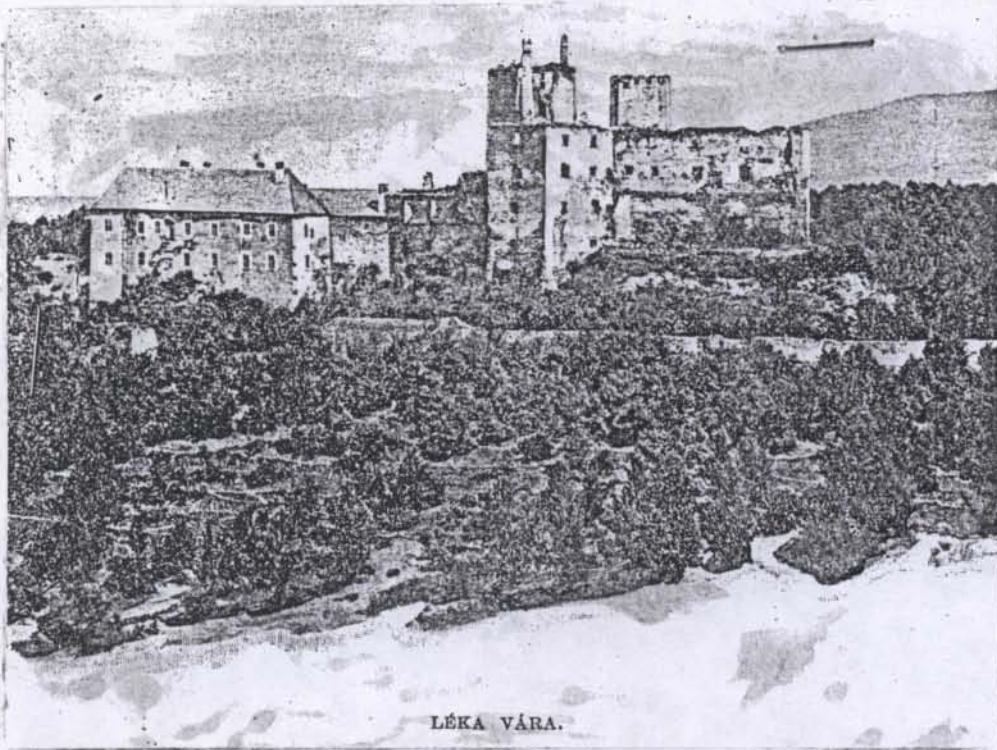
Léka várát az osztrák állam restauráltatta s így ott várkapolna, valamint a lovagterem teljesen rendezett. Így az ünnepek, lovagavatás, Istentisztelet itt lesz megtartva, míg az elhelyezés pedig szintén a Léka levős és rendbehözött herceg Esterházy kastélyban lesz, amelyik jelenleg szőlő.

AZ ISPOTÁLYOSOK KÁPTALANTERME A LÉKAI VÁRBAN.

AZ ESTERHÁZY-KASTÉLY LÉKÁN.

LÉKA VÁRA.

Közvetlenül a község mellett, magas hegytetőn állanak a híres lékai vár romjai. A sok urat és áok vihart átszenvedett várnak, mely a stajer határszélén fontos védelmi missziót töltött be, első okmányilag igazolható ura 1200. körül Bana volt, utána pedig Chák. Később a Nemetújvári grófok birtokába került, aztán osztrák kézre jutott. - Róbert Károly alatt már ismét magyar kézen van és a Kanizsayak birják. A XV. században Ausztria birja, miglen Mátyás király 1483-ben vissza nem foglalja. Azután ismét Ausztriához kerül.

és később, a XVI. században, a Kanizsayakhoz, míg végre Kanizsaya Orsolya révén a Nadasdyk birtokába jut és azoké marad 1671-ig, amikor Lipót király Esterházy Pál nádornak adományozza, kinek utóda volt a vár legutolsó ura és tulajdonosa.

A herceg Esterházy Pál egyik régi kastélya azelőtt kolostor volt, melyet meg Nadasdy Ferenc gróf építtetett az ágostai szerzetesek számára akiket a XVII. század közepén telepített ide.

A Sarasotai Magyar Keresztény Egyház december 18-án d.u. 3.30-kor tartja a Karácsonyi Ökonómikus Istentiszteletet, melyen Ürvacsora osztás is lesz.

Utána d.u. 5-órakor kezdődik a Kossuth Klub karácsonyi ünnepe - Műsora;
Ima.- Boros Ilona énekszáma.- A Karácsony ünneplése.- Himnusz.- Ajándékosztás és utána finom uzsonna.-

Betegségek-felgyógyulások:

v. Pesthy István barátunk és bajtársunk dec. 2-én egy súlyos operáción esett át a sarasotai Memorial kórházban. Mint legutóbb hallottuk, a gyógyulás útján van. Kívánunk neki minél hamarabbi hazatérést.

Jomagam nov.9-16-ig vadászatam Pennsylvániában. Az utolsó nap valamiféle baktériumot szedtem fel s így lázasan érkeztem haza. Itthon megállapította az orvos, hogy infectiót kaptam. Két heti gyógyszer szedés után ma már semmi bajom.-

Halálozás;

vitéz N é m e t h E n d r e Sr.

szkv. m.kir. százados

a Ludovika Akadémia volt tanára, Szt. László Rend Erdemkeresztes lovagja, a pittsburghi MHBK és az MKCsBk tagja, tb. csendőr, számos hadi és béke -kitüntetés tulajdonosa, - 1988. okt. 5.-én 92 éves korában Ligonierben (PA.) a Bethlen Otthonban elhunyt.

Résztvett mindkét Világháborúban és a Felvidék visszatérése előtt, mint a Hongyos Gárda tagja. A csehek el is fogták és három hónapig tartották az illavei börtönben.

Temetése okt. 7-én volt a ligonieri ref. templomból. A szertartást - Nt. Kovács Pál és Nt. Kovács Zoltán ref. lelkészek végezték. Kórsója a magyar zászlóval volt letakarva s mellette párnán kitüntetései.

B é k e p o r a i r e !

.....; INNEN- ONNAN; Egy otthoról érkezett levélből; "Most egy vaskos kötetet olvasok nagy érdeklődéssel a magyar emigráció 40 évéről (Borbándi), amit talán te is ismeresz (nem ismerem!) - annál is inkább, mert Téged is említ, mint az am.-i szabadságharcos szervezet tevékeny tagját." -

.....
Emléktáblák a Szt. Gellért káth. templomban. "Elmult kétev annak, hogy a Szt. Gellért plébánián befizettük a megnevezett emléktábláknak az elhelyezéséhez szükséges összeget. Az agilis és rokonszenves plébános szerint 1-2 évet kell, hogy várjunk. Akérhogy is lesz, ha miközülünk ezt nem is mindenki éri meg, nyugtasson meg az a tudat, hogy megtettük azt ami a bajtársi szolidaritásból ered. Isten iránti hálánk jele legyen, hogy mi az ELHUNYTAK után még évtizedekig az Altala adott földi életben elhattunk." -

Egy harmadik levélből; "Itthon is megjelenik az a két könyv (holocaust) a közaljövőben." "Imrét nagyon sajnálom. Már más külföldön magyarul kiadott művekből is beengednek, persze az a pár száz db. kéz alatt el is tűnik." -

.....
Önkéntes adományok a FBH-ra; v.A.Á. Zsads. \$ 6.00, Z.J. \$ 15.-
Dr.v.K.S-né \$ 20.00.

Az adományokat hálással köszöni a Szerkesztőség. - Isten segítségével 1989-ben megkezdjük a 7. évfolyamot. -

*****

Ez a szám lezáratott 1988, dec. 15.-én.

.....
Mindan olvasónknak Istentől megáldott **KELLEMES**
KARACSONYI UNNEPEKET és egy igazi szabad Magyar
ÚJESZTENDŐT

k i v é n u n k

* * * * *

Cím;

Captain the Chevalier
Endre v. Tamáska de Baranch
2621 Woodgate Lane
Sarasota, FL 34231 USA

